

A MAGYAR LABDARÚGÁS STRATÉGIÁJA
A MEGÚJULÁS ÉVTIZEDE 2010 - 2020

ÖSSZEFOGLALÓ VITAANYAG

2011. február

Tartalom

1	MIÉRT VAN SZÜKSÉG STRATÉGIÁRA?	4
1.1	TOVÁBBI LÉPÉSEK A STRATÉGIA VÉGLEGESÍTÉSE ÉRDEKÉBEN	5
2	ELŐZMÉNYEK, JELENLEGI HELYZET	6
2.1	A DICSŐSÉGES MÚLT - A MAGYAR LABDARÚGÁS RÖVID TÖRTÉNETE	6
2.2	A MAGYAR LABDARÚGÁS JELENLEGI HELYZETÉNEK FŐBB JELLEMZŐI	8
3	A STRATÉGIA LEGFONTOSABB ELEMEI	10
3.1	A STRATÉGIA RENDSZERE	10
3.2	LEGFONTOSABB CÉLOK, ESZKÖZÖK, EREDMÉNYEK	11
4	KIEMELT CÉLOK ÉS ESZKÖZÖK ÖSSZEFOGLALÓ BEMUTATÁSA	14
4.1	NÉPSZERŰSÉG	14
4.1.1	<i>Tömegbázis megteremtése</i>	14
4.1.2	<i>Labdarúgás egy életen át</i>	17
4.1.3	<i>Nézőszám növelése</i>	18
4.2	EREDMÉNYESSÉG	19
4.2.1	<i>Éltsport és bajnokság – magyar játékosokkal</i>	19
4.2.2	<i>Versenyszervezés, bajnoki rendszer</i>	20
4.2.3	<i>Nemzetközi szereplés, emelkedő presztízs</i>	21
4.2.4	<i>A magyar labdarúgás Európa élvonalában</i>	22
4.3	ÚT A SIKERHEZ – UTÁNPÓTLÁS-NEVELÉS ÉS SZAKEMBERKÉPZÉS	23
4.3.1	<i>Utánpótlás nevelés és tehetségkutatás</i>	23
4.3.2	<i>Bozsik-program</i>	25
4.3.3	<i>Nevelő klubok és akadémiák</i>	26
4.3.4	<i>Eredményes edzőképzés</i>	28

4.4	ALAPVETŐ FELTÉTEL - INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉS.....	30
4.4.1	<i>Pályák, grundok létesítése, fűthető talajú stadionok .....</i>	30
4.4.2	<i>Új Puskás Stadion és nagyvárosi stadionok építése, felújítása .....</i>	31
4.4.3	<i>A stadionok fokozott biztonsága .....</i>	32
4.4.4	<i>A magyar labdarúgás számítógépes adattárának létrehozása .....</i>	33
4.5	AZ EREDMÉNYEKHEZ SZÜKSÉGES HÁTTÉR – SPORTEGÉSZSÉGÜGY ÉS TUDOMÁNY.....	33
4.6	ÁTLÁTHATÓ, FENNTARTHATÓ, HATÉKONY GAZDÁLKODÁS.....	36
4.6.1	<i>Finanszírozás, források .....</i>	36
4.6.2	<i>Átlátható, transzparens működés .....</i>	37
4.6.3	<i>Hatékonyság .....</i>	38
4.6.4	<i>Fenntarthatóság.....</i>	39
4.6.5	<i>Speciális támogatások a stratégiai célok megvalósítása érdekében .....</i>	40
4.6.6	<i>A magyar labdarúgásba az MLSZ-en és minisztériumokon keresztül érkező források, 2011 – 2020 (mrd Ft).....</i>	41
5	AZ ÚJ CÉLOK ÖSSZEFOGLALÁSA	42
6	A RÉSZLETES STRATÉGIAI DOKUMENTUM SZERKEZETE.....	43
7	A STRATÉGIA HADRENDJE	44

1 MIÉRT VAN SZÜKSÉG STRATÉGIÁRA?

*"A futball nem élet és halál kérdése. Sokkal több annál."
Bill Shankly*

A magyar labdarúgás 110 éves történelme során sokáig dicsőséges szakaszok váltották egymást. Később bár mérsékeltebb, de még mindig sikeres időszakok következtek - az elmúlt két évtizedben már sajnos alapvetően a sikertelenség jellemezte a magyar futballt, néhány felvillanással, reményteli pillanattal. Ebben, a történelmi hagyományokhoz nem méltó helyzetben kell a magyar labdarúgásnak megtalálnia az új sikerekhez vezető utat a változó szakmai, sportpolitikai, gazdasági, társadalmi környezetben.

A közönség látszólag elfordult a magyar labdarúgástól az elmúlt évek válogatott és klubszinten is tapasztalt sikertelensége miatt, de a felszín alatt a magyar labdarúgásnak és magának a sportágnak még ma is jelentős a népszerűsége. Ma inkább a külföldi mérkőzések, csapatok, bajnokságok felé fordult az érdeklődés. A labdarúgás társadalmi imázsa negatív, részben a sikertelenség, de még inkább a huliganizmus, az egyéb (pl. fogadási, pénzügyi) botrányok, a stadionok elfogadhatatlan biztonsági és komfort szintje miatt.

Egyre kevesebb gyermek focizik rendszeresen, elsősorban a sportoktól való általánosan jellemző elfordulás (inkább a TV és a számítógép jelentik a kikapcsolódást, nem az aktív időtöltéseket) miatt. Hiányoznak a grundok, iskolai pályák is, a mai gyerekeknek, fiataloknak lehetőségük sincs arra, hogy szabadidejükben focizzanak – így hiányzik az utánpótlás forrása is mind a profi, mind az amatőr, vagy szabadidős labdarúgásban. Ez is hozzájárul a népszerűség csökkenéséhez, hiszen egyre kisebb a futballhoz kötődő, a sportágot értő és szerető szurkolók száma is.

Az aktív sportolás visszaszorulása, az élsporttal kapcsolatos fenntartások miatt egyre kevesebb az aktívan sportoló gyermekek, fiatalok száma, így egyre rosszabb a gyerekek, fiatalok erőnléte, egészségi állapota is. A még mindig a legnépszerűbb sportnak számító labdarúgásnak kiemelt szerepe kell, legyen abban is, hogy ez a tendencia megváltozzon. Ehhez a sportegészségügy – illetve az egész magyar egészségügy – fejlesztése is szükséges.

Magyarország máig nem csatlakozott ahhoz a nemzetközi trendhez, mely a nagypályás férfi labdarúgás mellett különösen a női labdarúgásra, de az egyéb feltörekvő szakágakra is megfelelő hangsúlyt helyez. Ez pedig elengedhetetlen ahhoz, hogy a futball ismét népszerű, tömegek által művelt és szeretett sportág legyen, ismét családi programmá váljon egy focimeccs.

Mindehhez természetesen jelentős infrastruktúra-fejlesztés szükséges, új stadionokra, edzőpályákra, kispályákra, télen is használható helyszínekre, biztonsági fejlesztésekre van szükség – ennek finanszírozása olyan léptékű forrásokat igényel, melyek csak állami támogatással, új eszközökkel képzelhető el.

A hazai labdarúgást már a rendszerváltás óta alulfinanszírozottság jellemzi, amit a jelenlegi gazdasági világválság tovább súlyosbított. Sem az utánpótlás-nevelés, sem a klubcsapatok, sem a válogatottak, edzők, szakemberek megfelelő szintű finanszírozása nem megoldott. A klubok, egyéb érintett szervezetek gazdálkodása gyakran átláthatatlan, többségük veszteséges, az időről-időre jelentkező gazdálkodási jellegű botrányok tovább rontják a labdarúgás presztízsét. Pedig a modern labdarúgás megfelelő kezelése esetén a sportág a magyar gazdaság sikeres, önfenntartó ágazata lehetne, mely a költségvetést nem terheli hosszabb távon, miközben a tiszta, transzparens működés példájául szolgálhatna.

A sikerhez elengedhetetlen, hogy minden érdekelt azonos célok érdekében, összehangolt módon tegye meg a szükséges lépéseket. Az elmúlt évtizedekben azonban kapkodó, egymásnak ellentmondó intézkedések, széthúzó szervezetek, szakemberek jellemezték a magyar labdarúgást is.

Már a fenti rövid összefoglaló is jelzi, hogy a magyar labdarúgás

- problémái sokrétűek, nem csupán szakmai jellegűek, hanem erősen kapcsolódnak általános társadalmi, gazdasági problémákhoz
- több ágazatot érintenek (pl. oktatás-nevelés, egészségügy, sport, szociális (integráció), kormányzati finanszírozás), melyek fejlesztési irányaihoz illeszkedni kell
- több szereplőt érintenek (kormányzati sportpolitika, sportvezetés, önkormányzatok, MLSZ, klubok, társadalmi szervezetek), melyeknek erőfeszítését össze kell hangolni.

A mai labdarúgásban nehezebb sikereket elérni, de átgondolt, több éves, lépésről-lépésre történő fejlesztéssel a magyar labdarúgás újra a világ élvonalába kerülhet. **Ez viszont csak egy minden érintett bevonásával készülő, általánosan elfogadott, közösen megvalósított hosszú távú, rendszerben és egymásra épülő lépésekben gondolkodó stratégia eredményeként képzelhető el.**

A stratégia megvalósulása esetén a sportélmények, sportsikerek segítenek ismét egygyé kovácsolni a nemzetet, tartást és öntudatot ébresztve a szélesebb rétegekben is. A stratégia így egy sikeres és büszke nemzet alapköve lehet.

Ezt ismerte fel az MLSZ vezetése, amikor munkacsoportot hozott létre a stratégia első tervezetének kidolgozására. A munka összehangolására, a struktúra biztosítására külső szakértőket is bevonva több hónapos előkészítő munka után készült el ez a tervezet, mely a társadalmi, szakmai vita alapja lehet.

1.1 További lépések a stratégia véglegesítése érdekében

Jelen dokumentum a stratégia első tervezetének rövidített változata, mely a készítő munkacsoport legjobb tudása szerint összefoglalja a legfontosabb célokat, elvárt eredményeket, a megvalósítás eszközeit – mindezt rendszerben kezelve, nyomon követhető, mérhető elvárásokkal. A részletes stratégiai dokumentum lefedi a fontos rész-területeket, részletesen kifejtve az azokban tervezett lépéseket.

A stratégia véglegesítése érdekében a következő lépéseket tervezi az MLSZ:

- A stratégia tervezetének ismertetése – Labdarúgó szakmai nap, 2011. február 28.
- A tervezet nyilvánosságra hozatala (honlap, e-fórum) – 2011. március 1.
- Írásos vélemények fogadása a honlapon, illetve az erre kialakított e-fórumon – 2011. március 31-ig
- Szakmai műhelymunkák az egyes részterületek témáiban, az érintett szakértők bevonásával – 2011. március
- A vélemények, egyeztetések alapján a stratégia véglegesítése – 2011. április 30.

2 Előzmények, jelenlegi helyzet

2.1 A DICSŐSÉGES MÚLT - A magyar labdarúgás rövid története

Magyarországon a labdarúgás 2011-ben 110 éves fennállását ünnepli. Az 1901-ben kezdődött történet immár a magyar történelem fontos része, sikereivel, bukásaival és jelentős társadalomformáló erejével.

A Magyar Labdarúgó Szövetség szervezésében 1902-ben került sor az első válogatott mérkőzésre, majd 1903-ban már az első győzelmet ünnepelhettük. A FIFA 1907-ben vette fel Magyarországot tagjai sorába. A magyar válogatott labdarúgó mérkőzéseket a sportág hazai "bölcsőjében", a Millenárison rendezték. Érdekesség, hogy a FIFA VI. kongresszusának 1909 nyarán Budapest adott otthont.

Az olimpiák történetében Magyarország először az 1912-es londoni játékokon vett részt.

A magyar labdarúgás első aranykorát a profizmus bevezetése (1926) után, a húszas évek végétől kezdve a harmincas években érte meg, amelynek során a francia válogatottat gólrekorddal (13:1, 1927) győztük le, majd először sikerült diadalmat aratnunk az angol válogatott felett is (1934-ben 2:1). A válogatott sikereinek betetőzése volt az 1938-as világbajnokságon megszerzett 2. hely, amely óriási eredmény volt a rendkívül erős mezőnyben.

A magyar klubcsapatok ebben az időszakban szintén komoly sikereket értek el. A Ferencváros 1928-ben először, majd 1937-ben másodszor is megnyerte a Közép-Európai Kupát, közben pedig 1929-ben (híres T-betűs csatársorával) Montevideóban diadalmaskodott a kétszeres olimpiai bajnok és későbbi világbajnok Uruguay ellen.

A Közép-Európai Kupát 1929-ben és 1939-ben a nagyszerű erőkből álló Újpest szerezte meg, illetve 1930-ban diadalmaskodott a BL elődjének tekinthető Bajnokok Tornáján is.

A II. világháború után a magyar labdarúgás töretlenül fejlődött tovább és világklasszisok egész sorát nevelte ki. Az ötvenes évek elejére alakult ki a máig is feledhetetlen, világhírű magyar Aranycsapat, amely 3 éven keresztül nem talált legyőzőre, diadalmaskodott az 1952-es helsinki olimpián és otthonában, Londonban győzte le az addig otthon veretlen angol nemzeti tizenegyet (1953, 6:3 a Wembley-ben). Az 1953-ban Rómában megrendezett olimpiai stadionavató mérkőzésen 3:0-ra diadalmaskodtunk és ezzel az első, nem hivatalos európai tornát, az Európa Kupát is megnyerte a válogatott. Sajnos a csodálatos teljesítmény megkoronázása az 1954-es világbajnokságon nem sikerült, de válogatottunk így is a 2. helyen végzett, legyőzve Brazília (4:2) és Uruguay (4:2) csapatát

Az ötvenes évek a magyar klubcsapatok számára is a sikerek évtizede volt. A Vasas akkori „aranycsapata” kétszer (1956, 1957), az MTK (Vörös Lobogó néven, 1955) és a Budapesti Honvéd (1959) egyszer nyerte el a Közép-Európai Kupát, míg 1960-ban (a klubcsapatok eredményeinek összesítése alapján) Magyarország győzött.

A korszak egyik meghatározó eseménye volt az új, megnyitásakor majdnem 100.000 néző befogadására alkalmas Népstadion átadása, amelyben hétről hétre teltházias bajnoki és nemzetközi mérkőzéseket játszottak hosszú éveken keresztül. A Népstadionban 1954-ben 7:1-re győztük le a világhírű angol, majd 1955-ben 6:1 arányban a VB-bronzérmes osztrák válogatottat. Ez utóbbi mérkőzésen voltak a legtöbben a stadionban: 104.000 nézőről írnak a krónikák.

Nemcsak a válogatott mérkőzéseken, de klubcsapataink nemzetközi összecsapásain, sőt akár bajnoki mérkőzésekre is színültig megtelt a stadion (pl. a nyitómérkőzésen Honvéd - Szpartak 3:2, 1956-ban a KK-döntőben Vasas - Rapid 9:2, 1963-ban MTK - Celtic 4:0).

A hatvanas években tovább gyarapodtak a labdarúgás sikerei: mind az 1962-es chilei, mind az 1966-os angliai világbajnokságon csapatunk a legjobb 8 közé került és technikás játékával elkápráztatta a világot. Különösen jelentős volt az 1966-os VB-n a korábbi világbajnok brazilok legyőzése (3:1). Csapatunk diadalmaskodott a tokiói és a mexikói olimpián is. Ez is hozzájárul ahhoz, hogy hazánk az olimpiák történetének legeredményesebb válogatottja.

Csapatunk klubszinten is meghatározó szerepet játszottak az európai kupákban. A Vasas a korábbi két KK-győzelem mellé további három elsőséget szerzett (1962, 1965, 1970). Az MTK másodszor is elnyerte a Közép-Európai Kupát (1963) és nagyszerű menetelés után második lett a Kupagyőztesek Európa Kupájában is. A korszak legjelentősebb klubeseménye volt a Ferencváros VVK-győzelme (1965) és döntőbe jutása (1968). A legjobb játékosnak járó Aranylabdát 1967-ben Albert Flórián nyerte el, míg Dunai II Antal 1967-ben Ezüstcipőt, 1968-ban Bronzcipőt vehetett át.

Sajnos az 1970-es világbajnokságra csapatunk már nem jutott ki és megkezdődött a korábban világelső magyar futball fokozatos leértékelődése. Az 1972-es EB-n még csapatunk a 4. helyen, a müncheni olimpián a 2. helyen végzett, de utána fokozatosan egyre inkább elvesztettük helyünket a világ élvonalában. Bár újra kiváló csapatunk jött össze az 1978-as argentinai világbajnokságra, sajnos nehéz sorsolásunk (és más okok) miatt korán búcsúztunk.

Klub szinten a legkiválóbb eredményeket ebben a korszakban a csodálatos csatársorral felálló, Európa egyik legjobb klubcsapatának számító Újpesti Dózsa érte el: elődöntőbe jutott a BEK-ben, döntőt játszott a VVK-ban. A hetvenes évek klub eredményei közül meg kell említenünk a Tatabánya két KK-győzelmét (1973, 1974), illetve hogy a Ferencváros 1975-76-ban a KEK döntőjébe jutott. Játékosaink közül többen is az Európa 2. legjobb góllövőjének járó Ezüstcipőt érdemelték ki: Várady Béla (1977), Fekete László (1979), Fazekas László (1980), legutoljára Nyilasi Tibor (1981).

Az 1980-as évek közepén még sikerült mind a válogatottnak (Brazília ellen 3:0, 1986), mind klubcsapatoknak (Videoton, Vasas) jelentős eredményeket elérnünk. A Videoton 1985-ben az UEFA Kupában még úgy lett második, hogy a Manchester Unitedet, sőt otthonában a Real Madridot is legyőzte. Az 1985-ös évben a válogatottak rangsorát a kiváló erőkből álló, Mezey György irányította magyar válogatott vezette.

Legutoljára világbajnokságon 1986-ban, olimpián 1996-ban vettünk részt, de akkor sem sikeresen.

A jelenlegi helyzet nagyjából 20 éve változatlan: csak egy-két alkalommal sikerül elérnünk klubcsapatainkkal a Bajnokok Ligája selejtező körét, a főtáblán azonban általában kiszolgáltatott szerepet játszunk. Válogatott csapatunknak az utóbbi években reménye sem volt arra, hogy VB-n vagy EB-n szerepelhessen, a rendszertelen győzelmeket mindig kiábrándító vereségek követték.

A 2009-es évben a magyar U20 utánpótlás válogatott, majd a részben erre építkező nagyválogatott 2010 őszi sikerei alapján reménykedhetünk abban, hogy az utánpótlás nevelés átalakítása, a Bozsik-program ismételt elindítása a siker záloga lehet az elkövetkezendő években.

2.2 A magyar labdarúgás jelenlegi helyzetének főbb jellemzői

A magyar labdarúgás hagyományai, évszázados tradíciói megkövetelik, hogy válogatott- és klubcsapataink végre megtalálják az utat a kilábalás, a nemzetközi futball élvonalába való visszatérés felé. Ez a törekvés csak fundamentális alapokon történhet: széles rétegekben kell újra népszerűvé és sikeressé tenni a labdarúgást, nem csupán a professzionális futball szintjén.

A jelenlegi helyzet fő társadalmi problémái:

- hiányzó sikerek, a tömegek elfordultak a (magyar) labdarúgástól,
- ellentmondásos népszerűség, a szurkolók a mérkőzéseket nem látogatják,
- a mai gyerekek örömeiket a sporton kívül, más tevékenységekben keresik,
- a futball elveszítette korábbi társadalom-formáló erejét, központi szerepét a mindennapokban.

A jelenlegi helyzet főbb gazdasági problémái:

- a klubok és a magyar futball egésze alulfinanszírozott, magát eltartani nem képes,
- mindennapi finanszírozási problémák, a játékosok, edzők, nevelők anyagi (és egyéb) elismertsége nem elégséges,
- átláthatatlan, nehezen ellenőrizhető, nem kellően szabályozott gazdálkodás, működés

A jelenlegi helyzet infrastrukturális és biztonsági problémái:

- számos futballpálya, kapcsolódó létesítmény tűnt el, vagy használják másra,
- megszűntek a grundok, nincs elegendő pálya a gyermek és amatőr futball szolgálatában,
- a még meglévő a futballpályák és egyéb infrastrukturális létesítmények előregedettek, nem felelnek meg a kor igényeinek,
- a szükséges fejlesztések évtizedek óta nem történtek meg, a meglévő pályák talaja nem fűthető, így rövid a szezon,
- az Európában már általánosan alkalmazott beléptető rendszerek, egyéb biztonsági eszközök nálunk hiányoznak, sok a botrány, ami miatt a nézők nagy része elpártolt a labdarúgástól.

A jelenlegi helyzet fő szakmai problémái:

- Magyarországon nagyon kevés az igazolt labdarúgó, a gyermekek között kevés a regisztrált játékos
- így kicsi az utánpótlás nevelés alapja, a tehetségek egy része be sem kerül a rendszerbe, vagy későbbi szakaszokban esik ki – az utánpótlás-nevelés több ponton jó szakmai színvonalon valósul meg, de a rendszer hiányosságai, következtelenségei miatt a játékosok gyakran nem jutnak el az élvonalba
- túl gyakran változnak az elképzelések, irányok, személyek, állandóan programok indulnak, majd még az eredményesség előtt megszűnnek
- a labdarúgó akadémiák hatása a magyar labdarúgásra még nem elégséges
- a magyar élvonal bajnoki mérkőzéseiről hiányzik a néző,
- tehetséges játékosaink korán külföldön folytatják, nem éri meg itthon maradni.

Statisztikai adatok – helyzetünk nemzetközi összehasonlításban

Magyarország 2010 júliusában a 62. helyen állt a **FIFA világranglistán** (203 ország közül), ez az európai csapatok között a 24. helyet jelenti (53 ország közül). Az európai csapatokból 29 található a világranglista első 50 helyezettje között. Ez a 42. helyezés 1993. óta a legjobb eredményünk, az elmúlt 5 év trendjét követve, azt tovább javítva **5 éven belül elérhető és tartósan megtartható a 30-on belüli helyezés.**

Az igazán sikeres csapatok – a magyar csapat adataival ellentétben - viszonylag kiegyensúlyozottan, egyenletesen teljesítenek, évtizedeken keresztül is. Számunkra is fontos célkitűzés a megbízható, építkező jellegű, egyenletes teljesítmény – nem az egyszeri kiugró eredmény a fontos, hanem **a szisztematikus munkára alapozott, egyre javuló teljesítmény.**

Az elsősorban klubcsapatok eredményét tükröző **UEFA kompozit lista** sorrendje számos ország esetében eltér a válogatott eredményeit tükröző FIFA ranglistától. Magyarország az UEFA listán 32. az 53 európai ország között (míg a FIFA listán 24.). Jól tükrözi ez az elmaradás klubcsapataink tartós sikertelenségét az európai kupákban. Reális célkitűzés, hogy **az UEFA listán az első 20-ba kerüljünk** az elkövetkező öt évben és meg is tartsuk az elért helyzetünket.

Az első osztályú bajnoki mérkőzések nézőszáma szempontjából Magyarország még annál is rosszabbul áll, mint az a nemzetközi raglistán elfoglalt helyezésünkből következne. Évről-évre jelentős csökkenést mutatva **2009-ben már csak alig 2.800 fő volt egy NB I-es meccsen** az átlagos nézőszám. A szomszédos országok mindegyikében magasabb a nézőszám! Ausztriában 9 ezer felett, Romániában 6 ezer körül, Csehországban 5 ezret közelítő, de még Szlovákiában is 3 ezer felett van. Ezekből az adatokból is látszik, hogy **a nézőszám 3-4-szeresére növelése reális célkitűzés.**

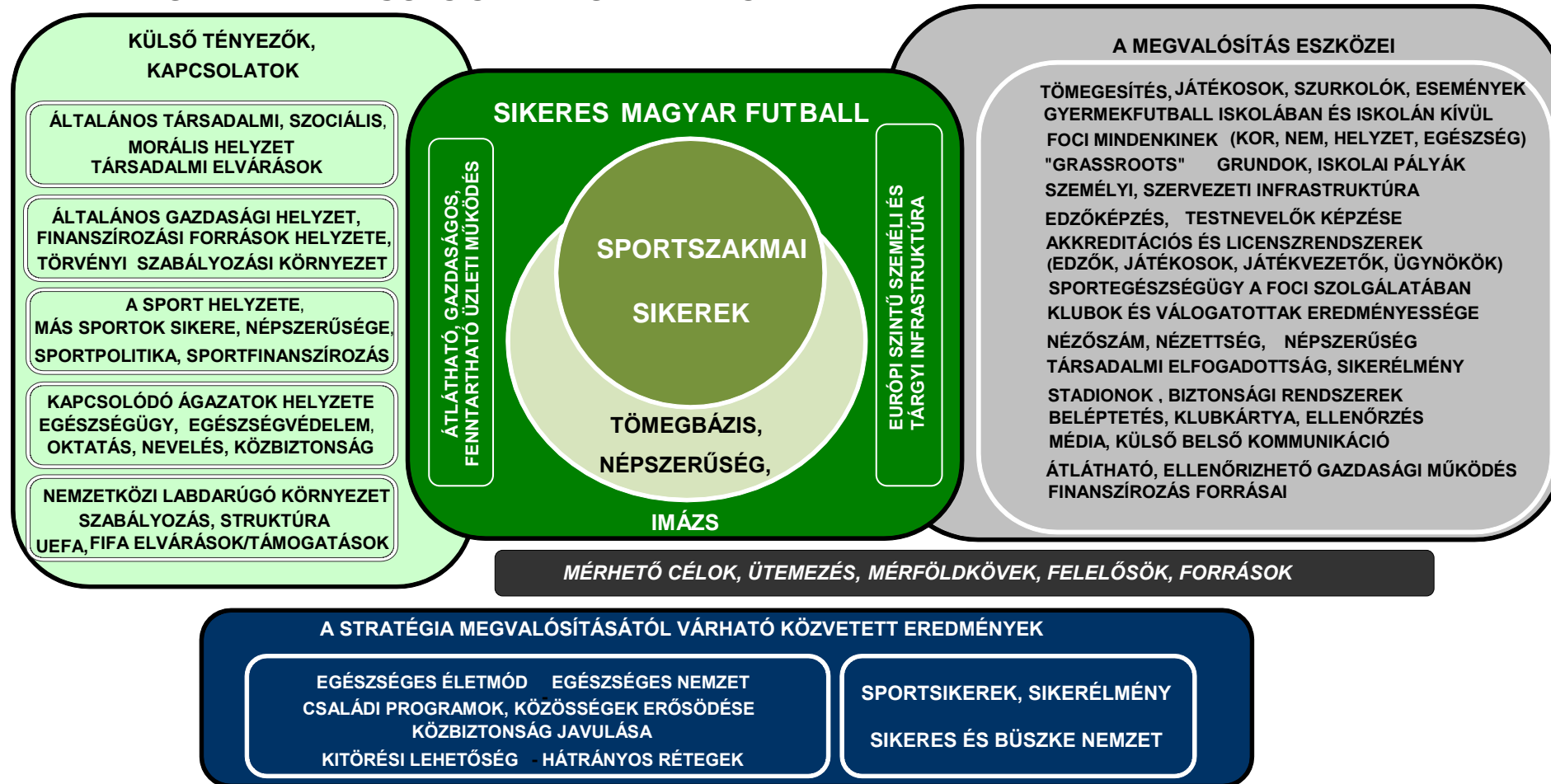
Még jelentősebb az elmaradásunk az európai élvonaltól **az első osztályú klubok bevételei, finanszírozottsága** szempontjából. Ebben a tekintetben a 31. helyen állunk, az átlagos NB I-es klub bevételei 1,4 millió € körül alakulnak. Ez az érték Ausztriában 14 millió €, Romániában 5 millió €, Csehországban és Horvátországban 4 millió €, Szlovákiában 3 millió €, de az igazán jó finanszírozási helyzetben lévő országokban ennek is többszöröse (Angliában 122 millió € az átlagos bevétel). **A források 3-4-szeresére emelése az adatok szerint is reális célkitűzés,** ezzel csak közelítjük Lengyelország, Románia színvonalát. Ez pedig feltétlenül szükséges a fejlesztésekhez, az utánpótlás-neveléshez.

3 A STRATÉGIA LEGFONTOSABB ELEMEI

3.1 A STRATÉGIA RENDSZERE

A MAGYAR LABDARÚGÁS STRATÉGIAI RENDSZERE

3.2 LEGFONTOSABB CÉLOK, ESZKÖZÖK, EREDMÉNYEK

A magyar labdarúgás legfontosabb célkitűzése, hogy **a labdarúgás ismét a tömegek mindennapi sportja legyen**. A tömegek mozgósítása, a gyerekek, lányok és asszonyok bevonása a futball vérkeringésébe éppúgy alapvető fontosságú, mint az iskolai és amatőr labdarúgás erősítése, az igazolt labdarúgók számának jelentős emelése.

A magyar labdarúgás sikeressége érdekében mindenképpen szükséges az **utánpótlás-nevelés szélesítése és fejlesztése**, a nemzet sportjának átformálása a legifjabb korosztálytól a szenior csapatokig. Ez csak jelentős tömegbázis kiépítésével, a gyerekek érdeklődésének felkeltésével, állandó rendezvények, tornák szervezésével és a bajnokságok színvonalának emelésével lehetséges.

A sikeres magyar futball elérésének legfontosabb elve, hogy csak **rendszerben kezelve és szisztematikusan, lépésről lépésre haladva** érhetjük el céljainkat. Ehhez **jól szervezett edzői/nevelői munka, megfelelő utánpótlás-képzés és tehetségkutatás** szükséges.

A célok eléréshez a **megfelelő infrastruktúra biztosítása és fenntartása** alapvető. Megfelelő és biztonságos stadionok, sportpályák és "grundok" nélkül a magyar labdarúgás továbbra sem juthat Európa élvonalába.

Végül nélkülözhetetlen, hogy a klubok és egyesületek **átlátható gazdálkodással**, megfelelő pénzügyi háttérrel működjenek, tőkeerős magánvállalkozások formájában.

A magyar futball egykori sikereinek megismétléséhez, Európa élvonalához való csatlakozásunkhoz a következő fő mérföldkövek szükségesek:

Sikeres magyar futball

- Tömegbázis kialakítása, a futball népszerűségének növelése, a labdarúgás imázsának erősítése
- Általános sportszakmai célok kitzése és elérése,
- Európai szintű tárgyi (infrastruktúra) és személyi feltételek biztosítása,
- Átlátható, gazdaságos, eredményes, fenntartható üzleti működés
- Szükséges eszközök: mérhető célok, ütemezés, felelősök, források meghatározása.

A stratégia sikerességét meghatározó külső tényezők és kapcsolatok

- Általános társadalmi, szociális, morális helyzet, társadalmi elvárások
- Általános gazdasági helyzet, finanszírozási források, törvényi szabályozási környezet
- A sport helyzete, más sportok sikere, népszerűsége, sportpolitika, sportfinanszírozás
- Kapcsolódó ágazatok helyzete, egészségügy, egészségvédelem, oktatás, nevelés, közbiztonság
- Nemzetközi labdarúgó környezet, szabályozás, struktúra, UEFA és FIFA elvárások, támogatások

A megvalósítás eszközei

- Tömegesítés: játékosok, szurkolók, események
- Gyerekfutball iskolában és iskolán kívül
- Foci mindenkinek, korra, nemre, egészségre stb. való tekintet nélkül
- Utánpótlás-nevelés, kiválasztás, tehetséggondozás fejlesztése, erősítése, a fiatal játékosok útja az élvonalba
- Megfelelő infrastruktúra biztosítása minden szinten (stadionok, edzőpályák, kispályák, grundok, stb.)
- Stadion biztonság rendszerének kidolgozása (kártyás beléptető rendszer, ellenőrzés, kamera rendszerek, jogi háttér megalkotása)
- Edzők, edző-pedagógusok képzése magas színvonalon, minősítés, megbecsülés
- A színvonalas labdarúgáshoz szükséges további szakemberek képzése, biztosítása (pl. játékvezetők)
- Nemzetközi kapcsolatok, képviselő, standardok, licencek bevezetése
- Sportegészségügy a foci szolgálatában, sport és tudomány
- Klubok és válogatottak eredményességének növelése (nézőszám, nézettség, eredményesség, elismertség)
- Kötődés a labdarúgáshoz és a klubokhoz (klubkártya, bérletek, fan és pártoló tag klubok)
- Belső és külső kommunikáció, média kapcsolatok
- Felelős, átlátható gazdálkodás, fenntarthatóság, eredményes működés.

A stratégia megvalósításától várható eredmények:

A stratégia megvalósulása esetén a magyar nemzet a sport és a labdarúgás révén ismét egészséges életmódot folytatva, egészséges nemzetté válhat. A közösségi és családi programok segítségével a közösségek, társadalmi kötődések ismét erősödhetnek, tömegméretekben megismerve az együttes játék és a sport örömeit, az egymáshoz és a csapathoz tartozás élményét. A futball általános, tömeges elterjedése segít abban, hogy a fiatalok ismét értelmes, egészséges, hasznos tevékenységgel töltsék szabadidejüket, csökkenjen a társadalomra veszélyes tevékenységek elterjedése, növekedhessen a közbiztonság. A labdarúgás révén az elmaradott, illetve hátrányos helyzetű társadalmi rétegek számára is adódik a felemelkedés lehetősége, a futball felemelkedési lehetőséget biztosít mind a hátrányos helyzetű személyek, mind társadalmi csoportok számára. A stratégia megvalósulása esetén a sportélmények, sportsikerek segítenek ismét egygyé kövacsolni a nemzetet, tartást is öntudatot ébresztve a szélesebb rétegekben is. **A stratégia így egy sikeres és hazájára büszke nemzet alapköve lehet.**

NÉPSZERŰSÉG – MINŐSÉGI FUTBALL EGÉSZSÉGES, BÜSZKE NEMZET

KOMMUNIKÁCIÓ,
MÉDIA

EURÓPAI JELENLÉT

EDZŐKÉPZÉS,
SZAKMEBEREK

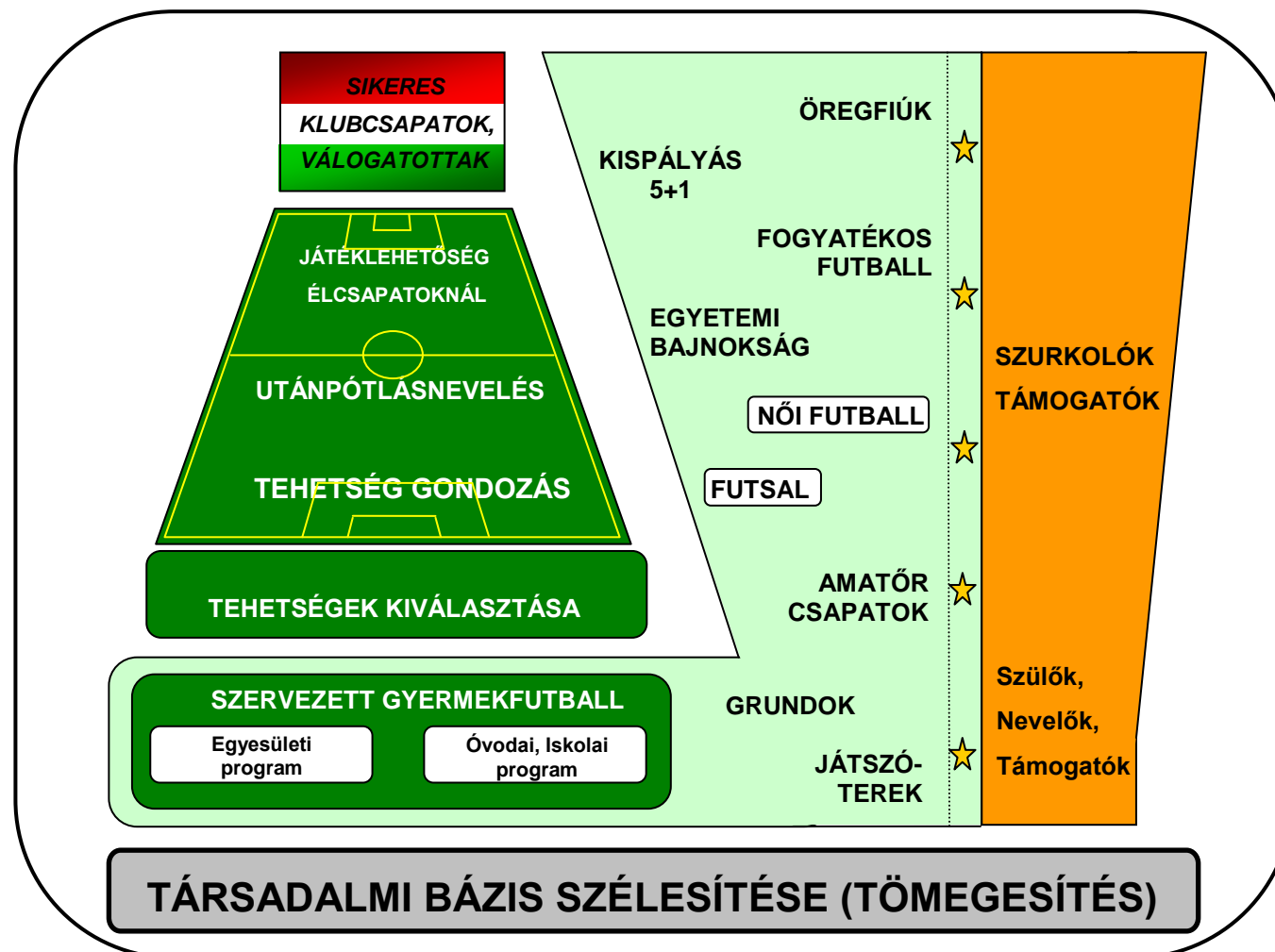
SPORTEGÉSZSÉGÜGY,
TUDOMÁNYOS HÁTTÉR

ÁTLÁTHATÓ,
GAZDASÁGOS MŰKÖDÉS

LICENCRENSZEREK

INFRASTUKTÚRA
FEJLESZTÉS,
BIZTONSÁG

OKTATÁS,
NEVELÉS

4 KIEMELT CÉLOK ÉS ESZKÖZÖK ÖSSZEFOGLALÓ BEMUTATÁSA

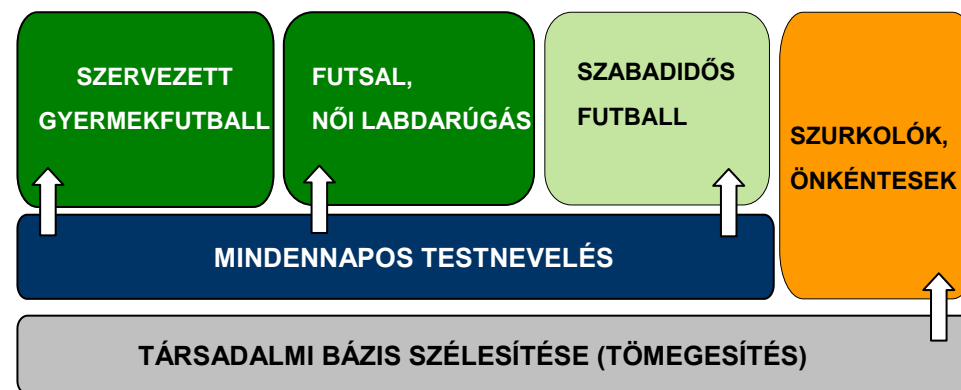
4.1 NÉPSZERŰSÉG

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
NÉPSZERŰSÉG	Átlagos nézőszám NB I	2 800	3 000	4 000	5 000	6 000	7 000	8 000	9 000	>10 000		
	Átlagos nézőszám válogatott	8 000	12 000	14 000	16 000	18 000	20 000	22 000	24 000	>25 000		
	Regisztrált játékosok száma - férfi	85 000	a regisztrált játékosok számának megduplázása							>160 000		
	Regisztrált játékosok száma - női	1 400	a női játékosok számának 6-8-szorosra emelése							>10 000		
	Szabadidős (hobby) labdarúgók száma	na.	a szabadidős labdarúgók számának megtöbbszörözése							>100 000		
	Gyermeklabdarúgás - regisztrált fiúk száma	na.	a gyermeklabdarúgók számának megtöbbszörözése							>50 000		
	Gyermeklabdarúgás - regisztrált lányok száma	na.								>10 000		
	Gyermeklabdarúgás - lefedettség óvoda, iskola, egyesület, akadémia	hiányos	bevezetés az iskolákban, óvodákban				teljeskörű lefedettség (óvodák, iskolák, egyesületek, régióként akadémia)					
	UEFA grassroots minősítés (csillagok)	1 csillag	4 csillagos besorolás (akkreditáció)				a megszerzett besorolása megtartása, az 5 csillagos besorolás megszerzése					
	Magyarország által rendezett nemzetközi tornák, események	Évi 2-3 minitorna rendezése	évente 2 európai minitorna megrendezése, 2015-2020 között egy UEFA U-21 döntő rendezése									

4.1.1 Tömegbázis megteremtése

A tömegbázis megteremtése az egész stratégia megvalósításának alapja. A tömegesítést többféle értelemben kell kezelni, nem csupán az aktív, majdan profi játékosok számát kell növelni, de az amatőr és szabadidős futball, a feltörekvő szakágak sportolójának számára is gondolni kell. Ugyanilyen fontos az is, hogy a futballt értő, szerető szurkolók, támogatók száma is nőjön, ezen keresztül a nézőszám, a klubokhoz tartozó pártoló-tagok száma is nő, nő a labdarúgás támogatottsága, népszerűsége, eladhatósága és jövedelmezősége is.

A Magyar Labdarúgó Szövetség új vezetésének egyik legfontosabb célja, hogy visszatérjenek azok az idők, amikor a sport, a mindennapi testmozgás a társadalom alapvető igénye volt. Ennek érdekében a tömegek mozgósítása, a figyelem felkeltése, korosztálytól függetlenül a tömegek bevonása szükséges. Egyértelmű, hogy ebben vezető szerepet a „nemzet sportjának”, a labdarúgásnak kell vállalnia.

A tömegesítés az új stratégia egyik alapvető célkitűzése és egyben az eredményességi célok elérésének elengedhetetlen eszköze. A tömegesítés fogalma alapvetően egy extenzív bővülési folyamatot jelöl, amely a foci-aktivitások sokszorozását, hatókörének kiterjesztését, valamint a kapcsolódási felületek bővítését foglalja magában.

A tömegesítés magában foglalja az iskolai labdarúgás, a hobbi foci, az amatőr futball és a hivatásos verseny futball személyi és infrastrukturális expanzióját egyaránt. A tudatos tömegesítés a jogszabályok és sportszabályzatok alakításán, a finanszírozás támogatásán, módszertani útmutatások, képzési és foglalkoztatási programok kialakításán és szervezésén keresztül történik.

A tömegbázis megteremtését minél fiatalabb korban kell megkezdeni. Az óvodában is már történjenek kísérletek a gyerekek megfelelő mozgáskészségének és mozgáskultúrájának elindítására. Az igazi áttörést azonban az iskolákban, az iskolai testnevelés fellendítésével kell végrehajtani.

Manapság szomorú tény, hogy egyrészt a megfelelő infrastruktúra (tornatermek, sportudvarok stb.) hiánya, másrészt a szakképzett pedagógusok ellenérzései következtében az iskolai testnevelésben a labdarúgás marginális szerepet játszik. A nagy részben női testnevelő tanárok inkább részesítik előnyben az egyéb sportágakat (torna, kézilabda, kosárlabda, stb.), mint a labdarúgást, amelynek oktatásához nem rendelkeznek kellő képzettséggel.

A Magyar Labdarúgó Szövetség célja, hogy egyrészt az iskolai testnevelési órák naponta kerüljenek megrendezésre, másrészt abban a labdarúgás a korábbinál sokkal jelentősebb szerepet játsszon.

A 12 év alatti korosztályok esetében bajnokságok kiírását az MLSZ nem támogatja. Azonban az iskolákban a mindennapi testnevelés mellett – a szülők bevonásával – olyan rendezvények, kupák, hétvégi tornák rendezhetők, ahol a gyerekek számára stresszhatás és kudarcélmények nélkül, csupán a játék, a labdarúgás szeretete jelenthet örömet.

A mindennapos testnevelés és a tömegek bevonása révén a gyerekek már fiatal korban hozzászoknak a napi sportoláshoz, saját maguk is öntevékenyen csapatokat alakíthatnak és egymással kötöttségek nélkül is játszhatnak. A mindennapos sport tevékenység másik fontos eleme hogy a gyerekek délután, a tanulás befejezése után is a pályán maradhatnak és futbalozhatnak. E célból az iskolai és egyesületi sportpályák a jelenleginél sokkal intenzívebb kihasználása szükséges. Napjainkban a tornatermek és sportudvarok délután szinte kihaltak, az iskolák nem engedik meg tanulóiknak a délutáni egymás közötti futballt, mivel felügyelő tanárt általában nem sikerül találniuk. A jelenlegi állapot azonnali felszámolása és intenzív délutáni sportélet, ezen belül labdarúgó élet kialakítása szükséges.

A mindennapos iskolai testnevelés és sportélet következő fokozatában **az iskolák tehetséges fiatal futballistáira előbb figyelhetnek fel az egyesületek és akadémiák, amelynek következtében korábban nyílik lehetőség a tehetséges játékosok számára, hogy szakértő edzők/nevelők szárnyai alatt csiszolhassák tovább tudásukat.**

A tömegesítés jellemző területei:

- Mindennapos iskolai testnevelés bevezetése, benne labdarúgó szakórákkal, szaktanárokkal
- Iskolai csapatok, tornák szervezése, támogatása, népszerűsítése
- A lányok bevonása a játékba
- A szülők bevonása a szervezésbe
- Iskolai foci pályák építése, illetve támogatása
- Lakótelepi fociterületek kialakítása, illetve támogatása

Amatőr bajnokságok szervezése

- A versenyszerű amatőr labdarúgás olcsóbbá tétele
- Az elszivárgó korosztályok védelme
- Az amatőr bajnokságok szervezettségének javítása
- Az amatőr bajnokságok infrastrukturális feltételeinek javítása

A tudatos tömegesítés érdekében a gyermek korosztályoktól a felnőtt korosztályok felé a közvetlen beavatkozás szerepe egyre inkább átalakul a feltételek támogatására irányuló magatartás felé, és egyre több szerepet kapnak az egyesületek, akadémiák, civil szervezetek, az önszerveződések a tömegesítés fenntartásában.

Az MLSZ kiemelt célkitűzése, hogy **olcsóbbá tegye az amatőr csapatok számára a bajnokságokban való szereplést**. Ennek legfontosabb eszköze a versenyköltségek csökkentése, ezen belül a beszedett díjak jelentős csökkentése illetve a játékvetők díjának részleges átvállalása. Az amatőr csapatok esetében az utánpótlás-csapatok versenyeztetése közel ingyenes kell legyen a jövőben. Ezt, az amatőr csapatok számára költségcsökkenés eredményező folyamatot az MLSZ már az idén elindítja és több lépésben 3 év alatt valósítja meg.

Nagyon fontos, hogy a tömegesítés és a mindennapi sport egyre nagyobb tömegei számára a **megfelelő labdarúgó pályák és grundok rendelkezésre álljanak és tegyék lehetővé a jelszó megvalósulását**: „Mindenki a pályára!”.

A magyarországi labdarúgás jelenlegi legnagyobb ellensége az a közöny, amely a magyar futballt egyre inkább körülvette az elmúlt években. Ezen a tényen azonnal és alapvetően változtatni szükséges.

Azonban a futball alatt nem csupán a pályán a labdát kergető játékosokat értjük. Legalább ilyen fontos, hogy a játéknak szakértő és a futballt szerető nézői is legyenek. Ma Magyarországon a tömegbázis képezők körében legalább olyan fájó a kellő számú játékos hiánya, mint a kellő számú néző és szurkoló távolléte a lelátókról.

Az idősebb korosztály számára egyértelmű, hogy ez a tömegbázis valamikor nemcsak létezett, de lelkesen követte is az eseményeket, minden hétvégén megtöltve a stadionokat. Ma már legenda számba mennek a teltházak, Népstadionban megrendezett kettős rangadók éppúgy, mint a vidéki fellelővárakban színültig megtöltött lelátók.

Sajnos ezek a fényes idők automatikusan nem fognak visszatérni, a tömegek az utolsó húsz évben elpártoltak a labdarúgástól. A Magyar Labdarúgó Szövetség kiemelt célja, hogy kemény munkával ismét élménnyé váljanak a hétfégi felnőtt mérkőzések éppúgy, mint az ifjúsági és utánpótlás, vagy a női és az egyéb labdarúgó találkozók.

A futballt szerető tömegbázis kiszélesítéséhez a következő intézkedések szükségesek:

- a labdarúgás megszerettetése a nők, elsősorban a családnyák körében,
- a labdarúgás legyen ismét kedvelt hétvégi családi program,
- a fiatalok körében legyenek ismét népszerűek, példaképek a legjobb magyar labdarúgók,
- a női foci motiválása amatőr és hivatalos területen,
- az egyéb grassroots szakágak (pl. futsal, strandlabdarúgás) népszerűsítése és elterjesztése,
- a magyar válogatott csapatok (felnőtt, utánpótlás) eredményessége révén a sportág általános presztízsének emelése,
- megfelelően biztonságos, kényelmes, modern stadionok építése és fenntartása,
- a magyar labdarúgó klubok gazdasági potenciáljának emelése, tőkeerős klubok kialakítása,
- a magyar labdarúgás régi legendájának újjáélesztése.

A magyar futball egykor szinte mindenütt a világban a szórakoztató, ötletes, egyedi stílusáról volt ismert és megtöltötte a lelátókat. Ismét arra kell törekedni, hogy az immár biztonságos, rendezett stadionokba örömmel jöjjenek ki a nézők, alakuljanak baráti körök és pártoló tag egyesületek, a foci legyen ismét beszédtema a munkahelyeken és a baráti társaságokban. Ez képezheti azt a tényleges és jelentősen nagyobb tömegbázist, amely azután még több tehetséges játékost termelhet ki és hozzájárulhat a magyar futball ismételt felemelkedéséhez.

4.1.2 Labdarúgás egy életen át

Magyarországon a tömegbázis folyamatos szélesítése és a rendszeres sportolási lehetőségek biztosítása a felnőtt társadalom számára az amatőr és szabadidős labdarúgás legfontosabb célkitűzése, ezen túl az utánpótlás-nevelés segítése és a szakmai munka színvonalának emelése az amatőr labdarúgó társadalomban. Az amatőr bajnoki rendszerek működtetésével hozzájárul a lakosság egészségügyi állapotának javításához, az egészséges életmód kialakításához, a szabadidő hasznos eltöltéséhez, az esélyegyenlőség biztosításához. Hosszú távú feladata az MLSZ tekintélyének és társadalmi megbecsülésének javítása is.

Biztosítani kell (pl. támogatásokkal, eszközök vagy játékvezető biztosításával), hogy az MLSZ adatbázisába bekerüljön minden szabadidős labdarúgó esemény, kupa, rendezvény. A nemzetközi labdarúgásban egyre több helyen alternatív modellekként merülnek fel az iskolákra és toborzásra alapuló kiválasztási rendszerek, ahol ezek a programok „fedezik fel” a tehetségeket, akik aztán a klubok és akadémiák fejlesztő programjaiba kerülhetnek.

Külső források bevonása szükséges a települések sportpályáinak fejlesztésére, felújítására, új sportlétesítmények építésére. Villanyvilágított füves és műfüves labdarúgó pályák kialakítása hosszútávon több száz magyar településen, hiszen az amatőr sportolók többsége munka után, többnyire a nap végén tud edzeni. Magyarországon a sportlétesítmények több mint 80%-a önkormányzati tulajdonban van, a magyar sport és a labdarúgás legnagyobb támogatói pedig az önkormányzatok, ezért szükséges a fejlesztéseket az önkormányzatokkal karöltve megoldani.

Az MLSZ együttműködési megállapodása az önkormányzatokkal nagymértékben segítené a létesítmény-fejlesztés, a szakember foglalkoztatás és az utánpótlás-nevelés területén az amatőr labdarúgást. Az önkormányzatok döntő többsége rendelkezik sportkoncepcióval és sporttal kapcsolatos helyi rendelettel. Ezekben kitüntetett szerepet kap az utánpótlás-nevelés, a grassroots jellegű szabadidős labdarúgás támogatása.

A szenior labdarúgás területén napjainkban országosan, - de különösen Budapesten és Pest megyében – eltérő szervezettségű bajnokságok működnek, a kellő MLSZ összehangolás és elektronikus regisztráció nélkül! Az MLSZ – eddig – elhárította az Öregfiúk Bajnokságok szervezését, pedig a központi irányítás és elektronikus regisztráció szükségessé vált az utóbbi időben a növekedő létszám miatt. A fő célkitűzés ugyanis nem más, mint az élethosszig tartó labdarúgás bázisának szélesítése, az öregfiúk mozgósítása.

Az UEFA kiemelt figyelmet fordít a grassroots szakágakra, programokra. Kidolgozott értékelő rendszerében a csillagok száma jelzi egy ország ezen területen elért fejlettségi szintjét. A maximálisan elérhető csillagok száma 7, de Magyarország még csak 1 csillagot szerzett. Az MLSZ célja, hogy három éven belül folyamatosan fejlődve elérje a 4 csillagos szintet, az akkreditáción ezt szerezze meg, majd képes legyen ezt megtartani, 2020-ig az 5. csillagot is megszerezni.

Nem szabad elfelejtkeznünk a hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők labdarúgásának fejlesztési lehetőségeiről sem, hiszen a labdarúgás mindenkié, képességektől és készségektől függetlenül. Magyarországon a labdarúgás az elmúlt évtizedekben nem kellő mértékben szolgált lehetőségekkel a hátrányos helyzetű, sérült, vagy fogyatékkal élő emberek számára. A jövőben ezen kíván változtatni az MLSZ grassroots programja, a speciális területen szakértelemmel rendelkező szervezetek segítségével. A Magyar Speciális Olimpiai Szövetség (továbbiakban SO) legnépszerűbb sportága évek óta a labdarúgás. Ezért tűnik kézenfekvőnek az együttműködés hosszútávon is, továbbá az UEFA jelentős összeggel támogatja az Európai Speciális Olimpiai Szövetséget, hiszen kiemelten fontosnak tartja a hátrányos helyzetűek és a fogyatékkal élők labdarúgását. A sérültek öt kategóriájából (hallás-, látás-, mozgássérültek, szervátültetettek, értelmi sérültek) az értelmileg sérültek területén van elsősorban lehetőség az SO és MLSZ közötti együttműködésre. Az UEFA Grassroots Chartájának értékelő rendszerén való előre lépés következő fokozata lehet a hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők labdarúgásának felkarolása egy mindkét félnek (SO – MLSZ) megfelelő együttműködési szerződés megkötésével. Nagyon lényeges egy, vagy több, a médiában és közéletben ismert arc, aki az együttműködés nagykövete lenne. A szerződés megkötése európai mintára történne, hiszen az UEFA és az Európai Speciális Olimpiai Szövetség (SO) között is van együttműködési megállapodás!

4.1.3 Nézőszám növelése

Mint már a 2.2. pontnál jeleztük, az első osztályú bajnoki mérkőzések nézőszáma szempontjából Magyarország még annál is rosszabbul áll, mint az a nemzetközi raglistán elfoglalt helyezésünkből következne. Évről-évre jelentős csökkenést mutatva 2009-ben már csak alig 2.800 fő volt egy NB I-es meccsen az átlagos nézőszám. A szomszédos országok mindegyikében magasabb a nézőszám! Ausztriában 9 ezer felett, Romániában 6 ezer körül, Csehországban 5 ezret közelítő, de még Szlovákiában is 3 ezer felett van. Ezekből az adatokból is látszik, hogy a nézőszám 3-4-szeresére növelése reális célkitűzés.

Az MLSZ egyik legfontosabb célja a hazai bajnoki mérkőzéseken a nézőszám jelentős emelése. A jelenlegi mintegy 2.800 fős átlagos nézőszámot fokozatosan emelve 2014 évben már el kell érni a mérkőzésenkénti 6.000 fős átlagot, amelyet 2018 évre 10.000 fő fölé kell emelni. Ez a szám már csak a stadionok átépítésével és nívós hazai bajnoki mérkőzésekkel biztosítható. Hasonlóképpen cél, hogy a válogatott mérkőzéseken is megteljenek a lelátók: 2018-tól legalább 25.000 fős átlag nézőszám elérése a cél.

4.2 EREDMÉNYESSÉG

	2010	2010 dec.	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
EREDMÉNYESSÉG	Magyarország helyezése a FIFA világranglistán	52	42	40	38	36	34	32	31	30	<30		
	Magyarország helyezése (FIFA) Európán belül	30	24	23	23	22	22	21	21	20	<20		
	Magyarország az UEFA ranglistáján (kompozit)	32	32	28	26	24	23	22	21	20	<20		
	Magyar férfi felnőtt válogatott	nem tudunk kijutni világeseményre			az 5 jelentős tornából Magyarország legalább 2-re kijut								
	Magyar férfi felnőtt klubcsapatok	általában nem jutunk túl a selejtezőn			1 csapat minden évben túljut a selejtezőn, bejut az őszi fordulókba			2 csapat túljut a selejtezőn, bejut az őszi fordulókba (évente), 1 csapat tavasszal is játszik					
	Magyar férfi utánpótlás válogatottak	vegyes eredmények a selejtező minitornákon			A korosztályokban felfelé haladva az értékelésben a játékműködés és az eredményesség aránya az utóbbi növekedése mellett változik. Az első selejtező körből rendszeresen tovább kell jutni, a második körből legalább az események felén tovább kell jutni. 4 évenként legalább egy dobogós helyezés valamelyik korosztály döntőjében.								
	Magyar női válogatott	nem jutottunk tovább a selejtező csoportból			10 éves periódusban a nemzetközi bajnokságok felén döntőbe jut a válogatott.								
	Futsal és strandlabdarúgás	közel az európai élmezőnyhöz, még sikerek nélkül			10 éves periódusban a nemzetközi bajnokságok felén döntőbe jut a futsal és a strandlabdarúgó válogatott.								

4.2.1 Élispport és bajnokság – magyar játékosokkal

A vezető futballnemzetek példái azt bizonyítják, hogy eredményes válogatott és klubszereplés a nemzetközi porondon csak erős, kiegyensúlyozott nemzeti bajnokság mellett érhető el. A heti rendszerességgel játszott, nagy iramú és küzdelmes mérkőzéseken a játékosok nem csupán erőnléti tudnak felkészülni a nemzetközi megmérettetésekre, de hozzászoknak azok mentális és pszichikai megterheléséhez is. A jó színvonalú izgalmas bajnokság hétről hétre megtölti a stadionok lelátóit, beszédtema a családokban és a munkahelyeken, jelentős társadalomformáló erő is egyben.

Sajnos Magyarországon az utolsó 15-20 évben a bajnokság és a bajnoki rendszer fokozatos leépülésének lehettünk tanúi: a nem megfelelő iramú és színvonalú bajnokság nem csupán a nézőket száműzte a lelátókról, de egyre kilátástalanabbá vált a magyar klubcsapatok nemzetközi kupákban való szereplése is. Amíg a hatvanas-hetvenes-nyolcvanas éveket a magyar csapatok kiváló nemzetközi kupaszereplése jellemezte, addig az utolsó években már a BL, illetve EL főtáblára kerülés is hatalmas bravúrnak számított, a legtöbbször pedig csapatainknak már az első körben búcsúzniuk kellett.

A magyar bajnokság mérkőzéseinek nézőszámát jelentősen csökkentette az eddig megoldhatatlannak tűnő stadionbiztonsági kockázat, amely mellett a családok, a gyermekek egyáltalán nem mertek kilátogatni a stadionokba. Néhány száz garázda, szurkolónak közel sem nevezhető egyén tízezrek szórakozását tette tönkre, a klubok és a szövetség pedig két évtized alatt sem találta meg ennek ellenszerét. Amíg Nyugat-Európában új stadionok építésével, komplex biztonságtechnikai és adatbázis rendszerek segítségével néhány év alatt megtisztították a stadionokat a kerítésektől és a garázda elemektől, addig Magyarországon ma is veszélyes lehet a mérkőzések látogatottsága. Ezen a területen gyors és alapvető változás szükséges, különben a magyar bajnokság továbbra is szinte üres lelátók előtt zajlik majd.

A magyar bajnokság másik, igen nehezen megoldható problémája a tehetséges, fiatal játékosok szerepeltetése. A Magyarországon nevelkedett, korosztályos bajnokságokban, sőt az utánpótlás válogatottban is bizonyított tehetségek nem jutnak megfelelő játék lehetőséghez, mivel az élvonalbeli klubokban helyüket külföldről igazolt játékosok foglalják el. A magyar nézőközönség számára ezek a játékosok nem olyan tudásúak, hogy leigazolásuk és foglalkoztatásuk igazán indokolt lenne. A magyar szurkoló számára sokkal vonzóbb lenne fiatal, tehetséges magyar játékosok csatasorba állítása, mégpedig minél fiatalabb korban, hogy kellő mérkőzésrutint és tapasztalatot szerezhessenek a fejlődésük számára sorsdöntő 18-21 éves korban.

A vezető európai labdarúgó nemzetek bajnokságai azt bizonyítják, hogy ahol kellő bizalmat kapnak a tehetséges hazai játékosok (pl. Németország, Spanyolország, Olaszország, Hollandia), ott a nemzeti válogatott is sokkal eredményesebben szerepelnek, mint azoknál az országoknál, ahol a bajnokságot a külföldi klasszisok uralják (pl. Anglia). Nekünk is ezt a példát kell követnünk annak érdekében, hogy nemzeti válogatottunk ismét Európa élvonalába tartozzon.

A magyar labdarúgó bajnokság eredményességének alapvető feltétele a kellő infrastruktúra és gazdasági háttér megteremtése. A biztos anyagi bázissal és színvonalas, modern stadion és sportkomplexummal rendelkező klubok jelenthetik a jövőt. Amennyiben a klubok gazdasági háttere továbbra is bizonytalan marad, kellő számú támogató és szponzor nem jelentkezik és a hazai stadionok állapota nem javul, úgy labdarúgásunkban fellendülés nem lesz tapasztalható.

4.2.2 Versenyszervezés, bajnoki rendszer

A hazai bajnokság rendszere a minőségi labdarúgás biztosítása és a területi elosztás érvényesítése érdekében átgondolásra szorul. Olyan bajnoki rendszert kell kialakítani, mely vertikális rendszerével segíti az profi szintek (NB I, NB II) valóban minőségi fejlesztését, csak olyan csapatokkal való feltöltését, melyek valóban képesek ezen az elvárt színvonalon szerepelni (megvizsgálandó az egy csoportos NB II működtetése). A területi (NB III) szintjén megfelelő földrajzi felosztást biztosító, de a hazai teherbíró képességet, játékos létszámot is figyelembe vevő rendszert kell kialakítani (vizsgálni kell a négy csapatos NB III előnyeit és hátrányait).

Felül kell vizsgálni az elsőosztályú profi klubok által nevezett második csapatok szerepeltetését is az alacsonyabb osztályokban. A jelenlegi gyakorlat számos jogos kritikát kapott. A korábban jól bevált tartalék bajnokság ismételt bevezetését érdemes megvizsgálni, mely megfelelő játéklehetőséget biztosít a profi csapatok második vonalba tartozó játékosainak, elsősorban a fiataloknak.

Az **érdekeltek bevonásával átfogó elemzést kell készíteni a célokat legjobban szolgáló javaslat kidolgozására**. Még ebben az évben el kell jutni a mindenki által támogatott rendszer kialakításához, két éven belül pedig már a működésnek is ebben a rendszerben kell történnie, ez kellő időt biztosít a zökkenőmentes átálláshoz.

Az NB II osztály szerepe különösen fontos. Jelenleg ugyanis túl nagy a szakadék az NB I és az amatőr vagy helyi szintű labdarúgás között. Egy jó színvonalú, a fiatal játékosoknak is lehetőséget biztosító NB II megfelelő háttérrel, jó alapot jelentene a profi NB I minőségi labdarúgása mögött.

Az NB I-es klubok infrastrukturális fejlesztéseinek befejezése után az MLSZ kiemelt feladatának tekinti, hogy az NB II-es egyesületek stadionjaiban is minőségi fejlesztések valósuljanak meg, a pályák feleljenek meg a nézők követelményeinek, kellő biztonsággal rendelkezzenek és ott szintén kulturált, családi szórakozásnak megfelelő háttérrel biztosítsanak a mérkőzések számára.

4.2.3 Nemzetközi szereplés, emelkedő presztízs

Az UEFA a férfi nagypályás labdarúgásban két nemzetközi kupában biztosít lehetőséget a klubok számára, a Bajnokok Ligájában és az Európa Ligában. A selejtezők rendszerének átalakítása folytán a jövőben, ahogy ezt a DVSC bizonyította, reális esélye van a magyar részvételnek. Az országokra érvényes kvóta rendszerben való helyzetünk javítása fontos, hiszen több csapat részvétele segítené labdarúgásunk fejlődését. Ezért minden lehetőséget ki kell használnunk (lásd: fair play verseny első 3 helyezette további egy-egy indulási jogot kap), illetve minden pontért meg kell küzdeni, hogy javítsuk országunkonkénti pozíciókat. A klubok a részvétel forrásait előteremtik, és ezt kiegészíti az UEFA-tól már az első selejtező mérkőzéstől kezdődően járó támogatás. A részvétel további előnye, hogy olyan szervezési, mérkőzésrendezési ismeretekre tesznek szert a klubok, amelyek magyar labdarúgásban való meghonosítása, elterjesztése kívánatos, előre vivő.

Az UEFA a válogatottak részére 9 tornát ír ki. Ezek az Európa Bajnokságok, a felnőtt nagypályás EB-t leszámítva, egyben selejtezőül szolgálnak az adott Világbajnokságokban való indulásra (U-21 korosztályban az olimpiai részvételre). A magyar labdarúgás a múltban, a jelenben és természetesen a jövőben is indul valamennyi kategóriában. Az MLSZ egyik legfontosabb feladata volt, és az is marad, hogy biztosítsa valamennyi válogatott csapat működését, versenyztetését.

A magyar labdarúgás színvonalának legfontosabb fokmérője a nemzetközi porondon való szereplés, válogatott és klubcsapatok szintjén egyaránt. Az MLSZ kiemelt célja, hogy mindkét területen a következő években lényeges javulás következzen be.

A FIFA világranglistáján éves átlagban jelenleg elfoglalt 52. helyezésünket fokozatosan kell javítanunk, 2017-ig elérve a 30. helyezést és ezután tartósan a 30. hely alattiakat kell megcéloznunk.

AZ UEFA kompozit, vagyis a klubcsapatok európai csapatok eredményességét is figyelembe vevő listáján a jelenlegi 32. helyünk igen szomorú eredmény, amelyet szintén fokozatosan javulva, legkésőbb 2017-ig kell bejutnunk Európa 20 legmagasabban jegyzett országa közé.

A magyar felnőtt labdarúgó válogatott a legutóbbi világ- és Európa bajnokságoknak csupán nézője lehetett. Az új MLSZ célja, hogy a legközelebbi 5 nagy nemzetközi torna közül legalább 2-re a válogatottnak ki kell jutnia, a selejtezőkön ki kell harcolnia a továbbjutást.

A legalapvetőbb javulást a magyar klubcsapatoknak kell felmutatniuk: 2012-től kezdődően alapvető cél, hogy legalább egy klubcsapatunk évente bejusson a nemzetközi kupák őszi fordulójába. 2015-től pedig már célkitűzés, hogy legalább 2 klubcsapatunk eredményesen szerepeljen az őszi BL illetve EL találkozókban és közülük legalább egy csapat a tavaszi kieséses fordulókban is részt vegyen.

4.2.4 A magyar labdarúgás Európa élvonalában

Mára a labdarúgás a fejlett európai országokban a gazdasági fejlődés egyik fontos összetevőjévé vált, ahol a futball nem csupán munkahelyeket teremt és családokat tart el, de jelentős a szerepe az ország idegenforgalmi és sportbevételeinek alakulásában is. A vezető európai klubcsapatoknál tőkeerős magánbefektetők jelentek meg, a futball jó üzletté vált, a reklámbevételek és a játékosok ára az egekbe szökött.

Magyarországon a labdarúgás alulfinanszírozottsága következtében nem alakulhattak ki tőkeerős klubcsapatok, nem keletkeznek komoly reklámbevételek, a szponzorok inkább más sportágakat támogatnak. Ez különösen fájdalmas hazánkban azért, mivel Magyarország valaha a sportág tanítómesterének számított, ahol a futball nemzeti sportágként a mindennapok részének számított.

A magyar labdarúgás célja a nemzetközi megmérettetésben, az eredményességben való előrelépés, közelítés a nemzetközi élvonalhoz, válogatott és klubszinten egyaránt. Mivel lemaradásunk jelenleg jelentősnek mondható, a feladat mind válogatott, mind klubszinten rendkívüli erőfeszítéseket kíván a résztvevőktől.

- Válogatott csapatunknak eredményesen kell szerepelnie a 2012. évi EB és a 2014. évi VB selejtezőkön. Ez, természetesen nem lemondva a továbbjutásról, mindenképpen az európai rangsorban való előrelépést jelenti. A 2016. évi EB-n való részvétel már egyértelmű cél, elvárás.
- U-21 válogatottunk feladata az EB döntőbe jutás, és minőségi játékosok biztosítása a felnőtt válogatott számára. Itt már kedvező jelek mutatkoznak, az elmúlt évek nevelési célkitűzései megvalósulni látszanak.
- Korosztályos válogatottainkkal szemben elvárás az elkövetkező öt évben, hogy valamennyi csapat szerepeljen az UEFA elit körben, és évente egyikük jusson be az EB döntőbe, és lehetőség szerint szerezzon jogot VB-n indulásra.
- Női válogatott csapataink előtt a cél közvetlenül a nemzetközi élmezőny mögötti hely stabilizálása, esetenként a magasan jegyzett válogatottakkal szembeni sikeres helytállás.
- Futsal válogatottunknak versenyben kell lennie az EB és VB döntőkre való kijutásban.
- Klubcsapatainknak javítani kell az európai ranglistán elfoglalt magyar helyezést, amely több csapat indulását teszi lehetővé. Cél, hogy a következő öt szezonban minden évben legalább egy csapat részt vegyen az UEFA klubtorna csoportküzdemeiben. 2015 után alapvető cél, hogy már legalább 2 klubcsapatunk jusson be az UEFA klubtornák csoportkörébe és ezek közül az egyik tavasszal is pályára lépjen.
- Női és futsal bajnokcsapatainknak a selejtezőkön való helytállás a reális cél.

Tevékenységünk során szeretnénk belátható időn belül (6-8 év) felzárkózni Európa élvonalához. Ehhez nemcsak szakmai előrelépésekre (új utánpótlás fejlesztési programra, edzőképzésünk megújítására, edzőtovábbképzésünk újraindítására) lesz szükség, hanem sokkal inkább jogi, strukturális, szervezési, gazdasági, infrastrukturális területen kell változtatni, előre lépni a feltételek biztosítása érdekében.

Szeretnénk elérni – hiszen alapvetően szükséges – hogy a jövő generációjával, utánpótlás korú labdarúgókkal magasan képzett, felkészült edzők foglalkozzanak. A felkészült utánpótlás edzőknek vonzóvá kell tenni egzisztenciálisan is ezt a pályát. Jelenleg sajnos anyagi elismertség hiányában nem a legalkalmasabb edzők – tisztelet a kivételnek - foglalkoznak fiatal játékosainkkal.

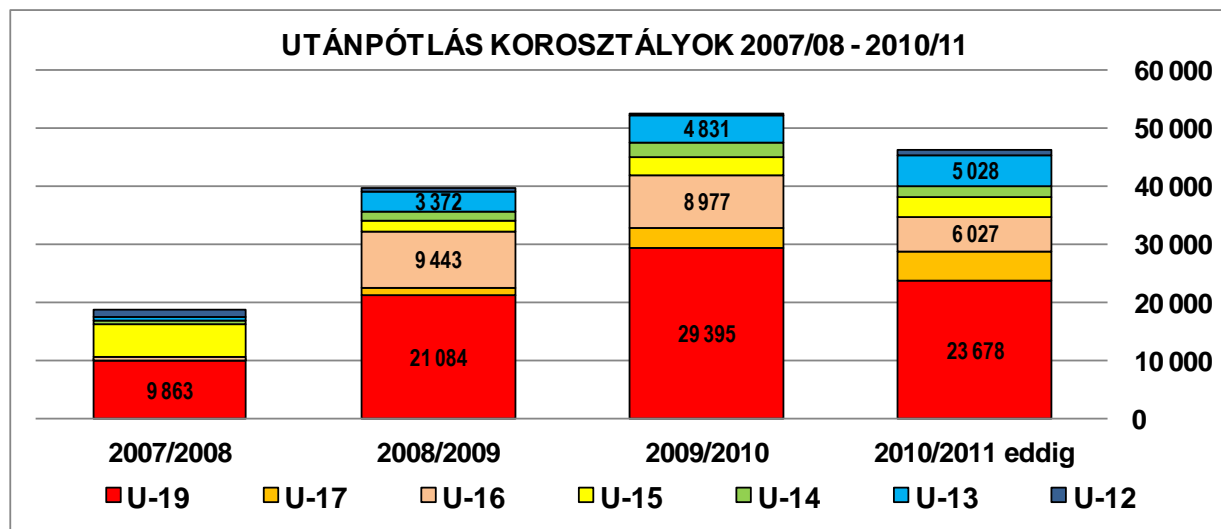
A magyar labdarúgás előrelépését évente, két évente pontosan megmutatják a nemzetközi megmérettetésben elért eredmények. Ezek trendje jelzi, történt-e előrelépés. Mindenképpen fontos, hogy válogatott csapataink éppúgy, mint a klubcsapatok, lépésről lépésre felzárkózzanak Európa élvonalához.

4.3 ÚT A SIKERHEZ – UTÁNPÓTLÁS-NEVELÉS ÉS SZAKEMBERKÉPZÉS

4.3.1 Utánpótlás nevelés és tehetségkutatás

Az új MLSZ célja, hogy hatékony utánpótlás nevelés, tehetség kiválasztás és gondozás révén a fiatal játékosok számát jelentősen megnövelve gondoskodjon a megfelelő bázis létrehozásáról. A programban kiemelt fontosságú az együttműködés az MLSZ, a megyei szervezetek, a klubok és iskolák között, mert csak így lehet a rendszert eredményesen működtetni és az igazán tehetséges labdarúgókat felfedezni, kiválasztani.

Az MLSZ fő feladata, hogy az utánpótlás területén felfigyeljen a tehetséges játékosokra, kiválassza az eljövendő, sikeres válogatott szintű játékosokat és felügyelje a folyamatot annak érdekében, hogy a tehetségek megfelelő játék lehetőségeket is kapjanak a felnőtt él-csapatokban.

Az utánpótlás nevelés egyik legfontosabb ismérve azon gyermekek száma, akik hétről hétre a különböző korosztályos bajnokságokban pályára lépnek. Németországban 100.000 csapatban mintegy 1,8 millió fiatal futballozik hétről hétre, akik már a kiválasztás után átlagon felüli képességekkel rendelkeznek. Magyarországon ezzel szemben mintegy 32.000 gyermek futballozik, ebből 11.000 fő az egyesületi tag.

A programban kiemelt fontosságú az együttműködés az MLSZ, a klubok és iskolák között, mert csak így lehet a rendszert eredményesen működtetni és az igazán tehetséges labdarúgókat felfedezni, kiválasztani.

Az MLSZ új nevelési programja keretében a tehetséges játékosnak – életkortól függetlenül – nagyobb esélye lesz arra, hogy személyes adottságainak, képességeinek megfelelő edzéseken vehessen részt és fejleszthesse képességeit. A kluboknál illetve a megyei központokban és

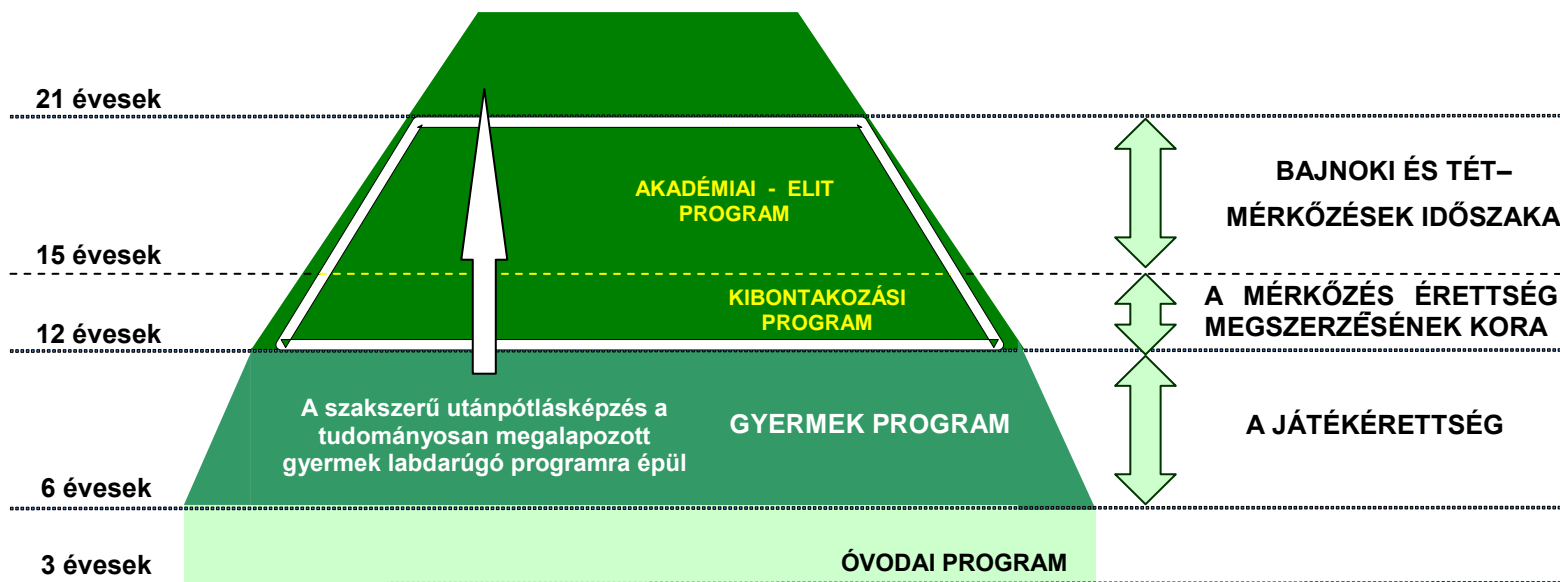

akadémiákon minőségi edzés munka és kiegészítő oktatások keretében a tehetséges játékosok még intenzívebb és hatékonyabb edzéseken vehetnek részt, csiszolhatják képességeiket. Emellett a program a nevelési szempontokat is kiemelten kezeli és a játékosok általános oktatásáról is gondoskodik.

A mai felnőtt játékosok karrierje általában egy amatőr klub 9-10 éves csoportjaiban kezdődik, és csak később folytatódik a profiknál. Emiatt sok tehetség túl későn kerül a képességeinek megfelelő helyre. Az MLSZ országos képzési rendszere segítségével az amatőr klubok topjátékosai minőségi képzést kaphatnak és motiváltabbak lesznek. A program elősegíti az ifjúsági klubedzők munkáját is, hiszen jobb, érettebb játékosokkal dolgozhatnak.

A mai magyar labdarúgásban alapvető fontosságú, hogy a közönség hétről hétre tehetséges magyar fiatalokat láthasson a profi csapatokban, a gyerekek azokhoz hasonlíthassák magukat, próbálják utánózni őket. Ezáltal a bajnokság színvonala és nézőszáma is emelkedik, a magyar játékosok révén a meccsre járás, a vasárnapi bajnoki forduló ismét kedvenc családi programmá válhat.

A jelenlegi magyar utánpótlás képzés és tehetség kiválasztás sem infrastruktúrájában, sem anyagilag nem kapja meg azokat a lehetőségeket, amely révén később a profi labdarúgás eredményesen működhet. A fiatalok általában előkészítetlen, felszerelés nélküli pályákon, segédeszközök nélkül, kellő edzői háttér bevonása nélkül gyakorolnak, a nevelők és edzők dotálása nem megfelelő. Az iskolai testnevelés és az iskolai sport eszköztárából a labdarúgás a legtöbbször hiányzik, a nagyszámú női testnevelő inkább az egyéb labdasportokat (kosárlabda, kézilabda) részesíti előnyben.

Nagy gondot kell fordítani a jövőben arra, hogy az iskolákban, sport udvarokban délután, iskola után lehetőség nyíljon ifjúsági futball bajnokságok, kupák, tehetségkutató programok beindítására, a tehetségek felismerésére és felkarolására.

A magyar utánpótlás nevelés speciális problémája, hogy a tehetséges 17-19 év közötti játékosoknak nincs lehetőségük a továbbfejlődésre, a meccsrutin megszerzésére. Igen kevés kivételtől eltekintve nem jutnak be az első osztályú csapatok keretébe, ugyanakkor az utánpótlás bajnokságba már nem nevezik őket. Az EU-s jogszabályok szerint nagyon nehéz az élvonalbeli klubokat arra kényszeríteni, hogy ne az ide igazoló külföldi játékosokat részesítsék előnyben. Ennek ellenére minden lehetőséget meg kell ragadni, hogy akár pozitív dotálással, pénzek odaítélésével, de támogassák a hazai nevelt játékosok beilleszkedését a felnőtt csapatokba.

Nagyon fontos, hogy mindenkinek egy célt kell követnie: az újítások akkor eredményesek, ha egységes képzési módszerekhez igazodnak. Az MLSZ feladata, hogy ezt az egységes koncepciót előírja és a klubokba integrálja. Így azonnal megvalósul az ellenőrzés is, a programok hatékonysága, végrehajtása mérhető és értékelhető.

4.3.2 Bozsik-program

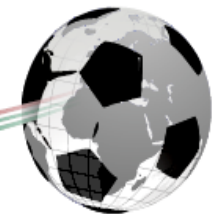
A magyar labdarúgás évtizedeken keresztül volt híres arról, hogy a grundok és sportpályák számolatlanul szállították a kiemelkedően tehetséges fiatal játékosokat, akik azután az egyesületi klubokban váltak felkészült, érett játékosokká, válogatott szintű labdarúgókká. A játékosok a sportág alapjait a napi grundfoci keretében, egymástól sajátították el, majd a klubokban nagyszerű nevelő edzők segítségével tökéletesítették.

Szakmai területen vissza kell állítani az UEFA által is a legmagasabb elismerésben részesített két szakmai programunkat, az edzőképzést és az utánpótlás korú játékosok kiválasztását, képzését, elitképzését, válogatott szintű versenyeztetését biztosító Bozsik programot.

ÚT EURÓPA ÉLVONALÁBA

tehetségkutató program 2010

Magyarországon Sportiskolai-rendszer (*kistérségenként vagy járásonként + a budapesti kerületek többsége*) kialakítása és működtetése tűnik szükségesnek, mégpedig hosszútávon döntően az állami költségvetésből. A speciális sportiskolák egy része általános sport specializációjú, tehát többféle sportág utánpótlását biztosítja, másik része, pedig az ún. sportakadémia, amelyek csak egyes sportágakra koncentrálnak.

A magyarországi utánpótlás nevelés területén 2002-ben kezdődött meg komoly szakmai munka, a Bozsik program 1. üteme keretében. Az országot megyénként „kis körzetekre” osztották. (3-5 kis település). 4-6 kiskörzetet egy-egy nagyobb település köré fűztek - ezek az alközpontok - amelyek harmonikus szakmai kötődéssel kapcsolódtak a megyei központokhoz (megyeszékhelyek). A budapesti programot hasonló elvek alapján építették fel.

A program a kiskörzeti tornákkal kezdődött három korosztályban.(U7, U9, U11). A tornákat korosztályonként azonos méretű pályákon, egységes szabályokkal játszották (például nem voltak játékevezetők, nem voltak csapat győztesek csak egyéni díjazottak (a legjobban cselező, szerelő játékos stb.)). A kiskörzetek legjobbjai a kiskörzeti válogatottak tornáival folytatták, majd azok válogatottjai alközpontonként mérték össze tudásukat. Így alakultak ki a megyei válogatottak, amelyek a következő szezonban régiókon belül mérköztek meg. Így jutott el a program a regionális válogatottakig.

A programnak azonban vége szakadt, mielőtt az első teljes nevelési ciklus befejeződött volna. 2003 őszén mintegy 1200 kistelepülési „futballgondnok”, alközpontvezető, megyei és régióvezető szerződését bontották fel az állami támogatás megszűnte miatt.

A Bozsik program 2. ütemének indítására 2004 októberében került sor. A MOL és az OTP támogatásával, OTP-MOL-Bozsik Labdarúgó Akadémia néven indult új mozgalom. A két nagyvállalat 2004 októberétől évi 550 millió forinttal támogatta az akadémia működését, amelyet az Európai Labdarúgó Szövetség (UEFA) 2005-ben "Európa legértékesebb utánpótlás-nevelési programja" címmel tüntetett ki. Sajnos 2006 februárjában, a magyar labdarúgás területén uralkodó állapotok miatt a támogatók visszaléptek, a Bozsik Labdarúgó Akadémia időszakosan megszűnt.

A Bozsik program leállása miatt számos tehetséges labdarúgó kallódott el, vagy nem jutott fel pályája csúcsára. Ugyanakkor a 2009-es évben eredményesen szerepelt U20-as válogatott, valamint a 2010 évi nagyválogatott csapatban is nagyszámú olyan játékost találunk, aki a Bozsik Labdarúgó Akadémiának köszönheti tehetsége kibontakozását.

A magyar labdarúgás alapvető érdeke, hogy a Bozsik program minél előbb újra indulhasson, ismét európai színvonalú és elismertségű utánpótlás nevelési rendszer alakulhasson ki.

4.3.3 Nevelő klubok és akadémiák

A magyar labdarúgás évtizedeken keresztül volt híres arról, hogy a grundok és sportpályák számolatlanul szállították a kiemelkedően tehetséges fiatal játékosokat, akik azután az egyesületi klubokban váltak felkészült, érett játékosokká, válogatott szintű labdarúgókká. A játékosok a sportág alapjait a napi grundfoci keretében, egymástól sajátították el, majd a klubokban nagyszerű nevelő edzők segítségével tökéletesítették.

Az új MLSZ célja, hogy hatékony utánpótlás nevelés, tehetség kiválasztás és gondozás révén a fiatal játékosok számát jelentősen megnövelve gondoskodjon a megfelelő bázis létrehozásáról.

Az MLSZ fő feladata, hogy az utánpótlás területén segítse és támogassa a nevelő klubok és akadémiák működését, számon tartsa a tehetséges játékosokat, segítse az eljövendő, sikeres válogatott szintű játékosok fejlődését és felügyelje a folyamatot annak érdekében, hogy a tehetségek megfelelő játéklehetőségeket is kapjanak a felnőtt él-csapatokban.

Az utánpótlás nevelés területén a játékosok életkora, technikai és taktikai felkészültsége, fizikai kondíciója, játék intelligenciája alapján három fő korcsoportot különböztetünk meg, akiknek ennek megfelelően eltérő szakmai program kidolgozása és átadása szükséges:

A kiválasztási program fontos elemei

- U12 – U13 Az edzők megfigyelései a megyékben: a kör, amelyből méríthetnek, növekszik
- U14 – U15 Az edzők elemzik a tehetségek fejlődését, új játékosokat keresnek, cserélnek
- U16 – U18 Az edzők új tehetségeket építenek be csapataikba

Fontos az akadémiai bajnokságok bevezetése európai mintára (a legjobbak a legjobbak ellen elve alapján), nemzetközi rendezvények és kupák megjelenése az ifjúsági korosztályokban, televíziós mérkőzések, valamint NBI-es előmérkőzések, amelyek még jobban motiválják a korosztályok játékosait.

Különösen a pre-akadémiai korosztályokban (12-15 évesek) lényeges egy megfigyelő és tehetségkutató hálózat kiépítése a klubok és a Szövetség együttműködésében, amelyben a monitoring és a reporting kiemelt szerepet kap.

Az elit klubok utánpótlás-nevelésének célja az élvonalbeli labdarúgók képzése, ez folyamat zárt vagy nyílt rendszerű labdarúgó akadémiákon kell, hogy történjen a jövőben. Az Akadémiai-képzés Magyarországon nem egyértelműen tisztázott folyamat, hiszen – középiskolás korban – a fő cél - a játékosok élvonalbeli labdarúgóvá válása mellett, fel kell építeni a szülők és a gyerekek számára egy olyan életpálya modellt, amely a civil életre is felkészíti a játékosokat.

Megkülönböztethetünk ún. zárt és nyílt akadémiát. A zárt rendszerű modellnél a szállás, oktatás, edzés azonos helyszínen történik és a kollégiumokban kizárólag akadémiai labdarúgók laknak (francia modell). A nyílt rendszer a már meglévő oktatási rendszerre és infrastruktúrára épül. Esetenként más sportágak sportolói is laknak a kollégiumban, illetve lehetnek családoknál elszállásolt játékosok is (angol modell). Ebben az esetben fontos, hogy az egyes helyszínek közötti logisztika gyors és szervezett legyen.

Mindkét esetben feltétel – MLSZ akadémiai licenc alapján: – a megfelelő szakmai munka (kiválasztás-képzés-versenyeztetés és UEFA „A” végzettségű szakemberek), a megfelelő infrastruktúra (pályák, csarnokok, kollégium, stb.), az étkezés és pihenés optimális lehetőségei, az orvosi ellátás, sérülés prevenció és rehabilitáció, az oktatás megfelelő színvonala (életpálya modell – továbbtanulás lehetőségei). A finanszírozás a klubok önéreje mellett, lehetséges az oktatás területén leítható állami támogatás (fejkvóta) és az MLSZ kritérium rendszere alapján történő dotálás alapján, amely megfelelő mértékben motiválja az összes élvonalbeli klubot akadémia illetve utánpótlásközpont üzemeltetésére.

Az MLSZ az állami támogatások és szponzorációs bevételek mentén tudja támogatni az akadémiai rendszert a licenc alapján. Továbbá meg kell oldani a 12-14 éves korosztályokban (pre-akadémiai időszak) a tehetségek kiemelt képzését a klubokban és a szövetség kibontakoztatási programjában egyaránt. A klubok akadémiáinak kötelezően szerződést kell kötniük a vonzáskörzetükben működő speciális labdarúgó tantervvel rendelkező sportiskolákkal.

Az akadémiák rendszerét mindenképpen egységes minőségbiztosítási elvek és gyakorlat alapján szükséges kialakítani, amelyben szabályozottak az infrastrukturális, jogi, gazdasági, szakmai és személyi feltételek, továbbá ehhez kapcsolódik az esetleges állami és/vagy szövetségi támogatás. A jelenlegi utánpótlás versenyrendszer szerkezete egyenlőtlen, nem érvényesül benne sem „a legjobbak a legjobbak ellen” elve, sem az alacsonyabb szinteken az európai grassroots hatás.

Kiemelten fontos cél, hogy az akkreditált akadémiák földrajzi szempontból a jelenleginél sokkal jobban fedjék le az egész országot, miközben a minőség, a finanszírozhatóság és az ország nagysága, erőforrásai figyelembevételével el kell kerülni az akadémiák túlzott számát, az erőforrások felaprózódását is. Az MLSZ ennek megfelelően a meglévő elit akadémiák mellett támogatja új akadémiák létesítését azokban a régiókban, ahol jelenleg még nem működik ilyen intézmény, de régióként célszerűen csak egyet. Az új akadémiák megalapítását, kialakítását az MLSZ anyagilag és szakmailag is támogatja, majd működésükhöz is hozzájárul a felzárkóztatás időszakában. Szükség esetén az MLSZ akadémia alapító is lehet.

Az MLSZ elvárása az akadémiákkal szemben, hogy töltsenek be integráló szerepet a régióban, tartsanak folyamatos szakmai kapcsolatot a kisebb egyesületekkel, iskolákkal, gyűjtsék össze a tehetséges játékosokat körzetükből.

Nagyon fontos, hogy mindenkinek egy célt kell követnie: az újítások akkor eredményesek, ha **egységes képzési módszerekhez** igazodnak. **Az MLSZ feladata, hogy ezt az egységes koncepciót előírja és a klubokba integrálja.** Így azonnal megvalósul az ellenőrzés is, a programok hatékonysága, végrehajtása mérhető és értékelhető.

4.3.4 Eredményes edzőképzés

A modern labdarúgásban az edző kulcsszerepet tölt be – nem csupán az élcsapatoknál, de az alacsonyabb szinteken és az utánpótlás nevelés területén is. A jó edző nem csupán szakmai, de pszichológiai és mentális szempontból is irányítója csapatának, aki révén az egyes játékos egyéniségek csapatáá, közösséggé kovácsolódnak össze.

A modern labdarúgásban, a rotációs rendszerek elterjedésével már nem csupán 14-15 játékos határoz meg egy csapatot – a nemzetközi tornákon is érdekelt csapatok számára 25-30 fős keret sem elképzelhetetlen, ahol a képzett, tapasztalt edző számtalan taktikai és szerkezeti variáció közül választva mindig az adott mérkőzéshez leginkább illő tizenegyet küldi pályára. Ez a nagyszámú taktikai variáció az edzőktől igen magas szintű felkészültséget, kombinációs készséget, a saját és az ellenfél csapatának alapos ismeretét követeli meg – a jó edző fejben számtalanszor előre lejátssza a következő mérkőzést és ez alapján alakítja ki stratégiáját.

A magyar labdarúgást hosszú időn át az intellektuálisan rendkívül képzett, a játékos legapróbb rezdülésére is figyelő, a futball legapróbb részleteit is ismerő, jó emberismerő szakemberek határozták meg. Sokan közülük eredményes játékos múlttal rendelkeztek, és az utóbbi évtizedekben egyre jellemzőbb, hogy képzéssel is fejlesztették edzői tudásukat. A kimagasló edző-egéniségek neve ma már legendává vált, hiszen a nagyszerű eredmények mellett mindvégig emberek, nevelők, követendő példák maradtak, akikre felnéztek, és akikért rajongtak a játékosok.

A magyar labdarúgás edzőképzésének célja, hogy ismét olyan edző és nevelő szakemberképzés és minősítés jöhessen létre, amely mind a professzionális bajnokságokban, mind az utánpótlás nevelés területén biztosítja a fejlődéshez szükséges szakember ellátottságot, a megfelelő számú és felkészültségű edzői kart:

- az UEFA előírásainak maximális betartásával és követésével,
- a magyar labdarúgás sajátosságainak és tradícióinak ismeretében,
- a kiváló nemzetközi példákból merítve.

Nagyfontosságú, hogy a mai, eszményképek nélküli világban a fiatalok számára az edző/nevelő igazi példakép legyen, a pályán és a pályán kívül egyaránt. Az edzőnek nem csupán szakmai szempontból, de emberileg is a csapat vezetőjének kell lennie, aki erkölcsileg is segít a fiatal játékosoknak céljaik elérésében.

Nagy lökést adna az edzői-nevelői munkának, ha kialakulnának ismét kedvező anyagi háttérrel rendelkező nevelő egyesületek, akadémiák, ahol nem csupán az első csapatnál, de a fiatalabb korosztályoknál is nagy szakértelemmel rendelkező, eredményes edzők dolgozhatnának.

Az utánpótlás nevelésbe jelenleg nincs kellőképpen tervezett módon visszaforgatva forrás, egyáltalán nem éri meg nevelőegyesületnek, nevelőedzőnek lenni (nevelési költségtérítés problémái). A kisebb falvakban, alsóbb szintű utánpótlás csapatoknál a felkészült, lelkiismeretes utánpótlás szakemberek nincsenek sem anyagilag, sem szakmailag motiválva. Sokkal nagyobb számban kellene foglalkoztatni és dotálni őket a szövetségi kiválasztó rendszerben és az akadémiák megfigyelő hálózatában. Az általuk kinevelt játékosok után nevelési költségtérítést, vagy legalább szolidaritási díjat kellene kapniuk.

Továbbá megteremthető lehetne a jövőben a főállású utánpótlás edző fogalma, amennyiben az **egyesületi (UEFA „B”) edzők** iskolákban történő feladatvállalása a tanórán belül (a megfelelő jogszabályi háttér rendezése mellett) elérhetővé válna.

Az MLSZ kiemelt célja, hogy az edzőképzésben, akkreditációban való **részvétel költségeit jelentősen csökkentse**, senki számára ne legyen akadály a képzések és a licenc szerint kötelező továbbképzések díja. Ennek érdekében már 2011-ben jelentősen csökken a kötelező továbbképzésekért fizetendő összeg, a következő években pedig a csökkentés tovább folytatódik. A kieső díjakat az MLSZ saját forrásaiból pótolja, továbbra is biztosítva az edzőképzés megfelelő színvonalát.

4.4 ALAPVETŐ FELTÉTEL - INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉS

4.4.1 Pályák, grundok létesítése, fűthető talajú stadionok

Az infrastrukturális fejlesztések a Magyar Labdarúgás alapvető érdekeit szolgálják. A terv megvalósulása növeli a labdarúgás népszerűségét, a labdarúgó mérkőzések látogatottságát, valamint előrelépést biztosít a labdarúgás és az egészségnevelés területén. Ennek hosszú távú hatásaként a labdarúgás presztízse megnő, a bevételek növekednek, a magyar labdarúgás pedig közelít a világ élmezőnyéhez.

A kedvező infrastruktúra, a biztonságos, modern stadionok nagy lökést adhatnak ahhoz, hogy a labdarúgás ismét kedvelt időtöltési forma, a családok közös szórakozásának színtere lehessen.

Az edzéslehetőségek megteremtéséhez is infrastrukturális fejlesztések szükségesek (kluboknál, akadémiákon). A tömegbázis szélesítéséhez az óvodai, iskolai kispályák, grundok fejlesztése nélkülözhetetlen.

Végül nagyfontosságú, hogy az utánpótlás, a fiatalok számára is komfortos, télen is használható edzőkomplexumok, futballközpontok jöjjenek létre, ahol az utánpótlás nevelésének az infrastruktúra nem jelent gátló tényezőt.

A magyar labdarúgás fellendítéséhez szükséges, az infrastruktúra szempontjából alapvető célok a következők:

- A színvonal növelése a versenysportban, a bajnokságokban,
- Tömegesítés, tömegek megjelenése a labdarúgó pályákon,
- Társadalmi elismertség javítása, a társadalom fokozott felelősség vállalása az infrastruktúra fejlesztésében,
- Nézőszám növelése, a labdarúgás minden területén
- Bevételek növelése, az új adókedvezményekből befolyó összegek tudatos felhasználása,
- Szezonális megszüntetése, a stadionok átalakítása egész éves használatra.

Az egyes klubcsapatok pályáinak korszerűsítése, teljes átépítése nem csupán a klubcsapatok, de általában a magyar labdarúgás, az egész sport érdeke is, ezért abban mindenképpen állami szerepvállalás és támogatás is szükséges.

Elsődleges prioritású az NBI-es pályák talajának fűthetővé tétele a szezon meghosszabbítása érdekében, második ütemben az NBII-es csapatok pályáinál is meg kell ezt valósítani. Így új játéktér, jobb minőségű gyepszőnyeg létesül, meghosszabbítható a szezon, ami biztonságosabb rendezést, több játéklehetőséget teremt.

Az infrastruktúra fejlesztésével kapcsolatos elvárásokat az MLSZ a klublicenc rendszerébe is beépíti. Ennek alapján három éven belül minden NBI-es klubcsapatnak rendelkeznie kell:

- egy fűtött talajú főpályával
- két fűtött vagy műfüves edzőpályával,
- ahol a nézőtéri komfort, a szolgáltatások (büfék, parkolók, WC-k), kamerarendszer kiépítettsége is megfelel az UEFA előírásainak

Emellett két éven belül valamennyi NBI-es stadionban meg kell valósítani a kártyás beléptetés rendszerét, a megfelelő háttér adatbázisokkal, ellenőrzési szolgáltatásokkal.

Az infrastruktúra-fejlesztési program hasonlóan fontos területe az edzőpályák, lakóhelyi és iskolai pályák kialakításának támogatása. Ennek keretében különböző támogatási, finanszírozási konstrukciókban mintegy 800-1000 pálya valósul meg a következő 10 évben:

Új pályák építése, átépítése (összesen 200 pálya)	Lakóhelyi pálya program (összesen 300 pálya)	Iskolaudvari pálya program (összesen 300 pálya)
<ul style="list-style-type: none"> • Focipályák: nagypálya, edzőpálya, futsal pályák • Pályavilágítási program • Öltözőépítési program	<ul style="list-style-type: none"> • Panelházak szomszédságában lévő pályák felújítása • Játsszótéri pályák építése • Elmaradott régiókban történő pályaépítés • Kispályák	<ul style="list-style-type: none"> • Betonos udvari sportpályák műfüvesítése • Új pályák építése, régiók felújítása • Grundok létesítése, a régi grundhagyományok feléléstése

4.4.2 Új Puskás Stadion és nagyvárosi stadionok építése, felújítása

Különösen elszomorító az egykor Európa egyik legkorszerűbb stadionjának tartott Népstadion, a mai Puskás Ferenc Stadion helyzete, amely az évek során életveszélyessé vált és sem alaprajzi elrendezése, sem fedetlen tribünjei nem alkalmasak ma már professzionális labdarúgó mérkőzések lejátszására.

A tervezett stadion nem csupán a magyar labdarúgás, de az egész magyar sport számára létfontosságú létesítmény, amelynek megújítása egyben a magyar sport fellendülésének szimbóluma is lehet. Funkcionális, gazdaságos kialakítással, bevételt termelő egységekkel együtt létesül, az önfenntartás érdekében.

Az új Puskás Ferenc Stadionban nem csupán a felnőtt, de az utánpótlás válogatottak is végleges otthonra lelhetnek. Az új stadion alkalmas lesz a válogatott mérkőzések lebonyolítására, nem okoz majd gondot a nagy érdeklődés, a sok néző befogadása, szórakoztatása. Ezen kívül lehetőség nyílik az új stadionban jelentős nemzetközi mérkőzések, tornák lebonyolítására is.

A Puskás Ferenc Stadion fejlesztése jelentős beruházás, megvalósulása csak állami források igénybevételével képzelhető el.

A klubcsapatok számára, ahol jelenleg még a nézőszám alacsony, maximum 12-20 ezer fő befogadóképességű új stadionok létesítése javasolható. Itt a német, olasz és angol példák elvei mindenképpen követendőek, de nem másolhatók, mivel jelentősen nagyobb befogadóképességű stadionok épülnek és hetente meg is telnek. Javasolható osztrák, svájci, belga és holland labdarúgó stadionok vizsgálata, azok példáinak konzekvens felhasználása.

Az egyes klubcsapatok pályáinak korszerűsítése, teljes átépítése nem csupán a klubcsapatok, de általában a magyar labdarúgás, az egész sport érdeke is, ezért abban mindenképpen állami szerepvállalás és támogatás is szükséges.

Ez a törekvés már megvalósul a debreceni új stadion megépítésénél, amelyeket remélhetőleg a következő években még számos hasonló követ majd. Nagyon fontos, hogy ezek a stadionok az ország valamennyi régiójában elszórtan helyezkedjenek el. A helyszínek végleges kiválasztásának stratégiai, gazdasági, területi-regionális és sportpolitikai szempontok alapján kell történnie.

Végül nagyfontosságú, hogy az utánpótlás, a fiatalok számára is komfortos, télen is használható edzőkomplexumok, futballközpontok jöjjenek létre, ahol az utánpótlás nevelésének a hiányos infrastruktúra már nem korlátja.

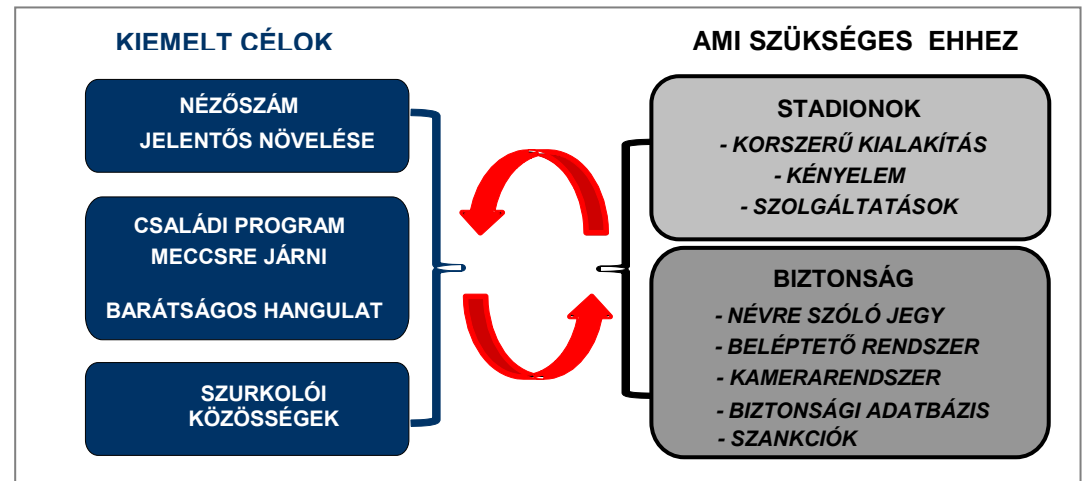

4.4.3 A stadionok fokozott biztonsága

A mai magyar közvéleményt a labdarúgás eredményeivel azonos mértékben foglalkoztatja a sportág körül kialakult biztonsági problémák kezelése. A biztonság a labdarúgó csapatok mellett a mérkőzés másik főszereplőjévé vált.

Míg a futball huliganizmus és stadionbiztonság kifejezésekkel jellemzett probléma több mint húsz évvel ezelőtt elérte Magyarországot, addig a kezelésükre kidolgozott komplex, modern nyugat-európai megoldások nem honosodtak meg nálunk, vagy csak részben és döntően a fizikai erő (rácok, több biztonsági személyzet, több rendőr) alkalmazására koncentráltak.

A szövetség biztonsági területének fő célja, hogy a labdarúgó mérkőzés **rácok nélküli** stadionokban **családi program** legyen gyerekekkel. Ennek érdekében a biztonságot szolgáltatásként kívánjuk nyújtani.

Célkitűzésünk, hogy a rendbontókat távol tartsuk a stadionoktól. A fő hangsúlyt a rendbontások megelőzésére helyezzük. A stadionon kívüli és belüli rendbontások kezelésének gyors és hatékony rendszerét alakítsuk ki. A célok teljes körű megvalósításának feltétele, hogy a kihívásoknak megfelelő biztonságfilozófiát dolgozzunk ki és vezessünk be. Ennek összhangban kell lenni a magyar sajátosságokkal, a legjobb európai és UEFA gyakorlattal.

Ebben a filozófiában a mai gyakorlatunkhoz képest a biztosítás (rendészeti erővel való kezelés) dominanciáját felváltja az általános biztonság, a (biztonságos infrastruktúra, ellenőrző eszközök és technológiák, közlekedési, egészségügyi, menekítési, feltételek, biztosítási tervek) megteremtésének elsődlegessége, valamint a kiszolgálás színvonalának emelése.

A biztosítás belső tartalma is megváltozik és a bekövetkezett eseményekre való egyedi reagálást felváltja a dinamikus kockázatelemzésen alapuló, még alacsony feszültségi szinten megvalósuló megelőző biztosítási intézkedés, a kockázatos szurkolók és tiltott tárgyak bejutásának hatékony megakadályozása.

Ez a biztosítási forma az összes szurkolót nem potenciális rendbontóként kezeli, hanem három csoportra osztja őket. A kockázatot jelentő szurkolók, akiket ki kell zárni a stadionból. Egyéb szurkolók, akik jogsértő cselekményekbe sodródhatnak, ezért felügyelet alatt kell tartani őket. A kockázatot nem jelentő szurkolókat pedig be kell vonni a biztonság fenntartásába, partneri viszonyt kell kialakítani velük.

A biztosítás az általános biztonság integrált része és szervesen kapcsolódik hozzá a szolgáltatás (barátságos fogadtatás, gyors tájékoztatás, segítőkész személyzet, jól felszerelt létesítmény, mérkőzés előtti és utáni szórakozási lehetőség).

A biztonság (feltételek) és a biztosítás (intézkedések) integrált rendszerben való kezelése elengedhetetlen feltétele a mérkőzés megrendezésének.

A biztonság az MLSZ több különálló szakmai területét (infrastruktúra, licencadás, versenyszervezés, biztonság) érinti egyidejűleg, ezért a közös erőfeszítéseiket célszerű „stadionbiztonság” néven egységesen kezelni. Ez elsősorban nem szervezeti összevonást, hanem közös szemléletet és szoros együttműködést feltételez.

A szervezeti struktúrának (központi, területi, helyi) megfelelően működtetni kell a biztonsági információáramlási rendszert, az ellenőrzési és támogatási mechanizmusokat. A szövetség központi irányító, egységesítő, ellenőrző, szankcionáló szerepének erősítése érdekében növelni kell a biztonsági területen teljes állásba dolgozók számát. Ki kell alakítani a stadionbiztonságban érintett szakmai területek közötti együttműködés kötelező mechanizmusát. A stadion vezetési pont összetételét, működési rendjét szabályzatban kell rögzíteni.

A névre szóló jegyértékesítés teszi lehetővé, hogy az adatbázis segítségével a tiltó listán lévők ne vásárolhassanak jegyet. A jogosan vásárolt névre szóló jegy ad lehetőséget a néző stadionon belüli nyomon követésére, intézkedés esetén azonnali azonosítására. Az igazolványok kártyák a klubhoz tartozást igazolják lehetőséget adva a nézők szelektív elhelyezésére a stadionokban és bizonyos klubkedvezmények is igénybe vehetők velük. Másik szerepük a belépésnél a jegy és a kártyatulajdonos azonosságának megállapítása lehet.

4.4.4 A magyar labdarúgás számítógépes adattárának létrehozása

Az informatikai megoldások még nem támogatják kellőképpen a sportág fejlődését, jelenleg nincs az indikátorokat egységesen mérni tudó, fejlett, integrált információ technológiai (IT) rendszer. Az MLSZ célja, hogy 2013-ig olyan komplex, interaktív és internetes támogatással bárhol elérhető információs hálózatot hozzon létre, amelynek segítségével a klubok, akadémiák, bajnokságok, játékosok, edzők, játékvezetők stb. teljes adatbázisa azonnal és naprakészen letölthető és ellenőrizhető lesz.

A naprakész számítógépes adatbázis közvetlen kapcsolatban áll majd a stadionok biztonságtechnikai rendszereivel is, amelynek révén a klubok és biztonsági vezetők azonnali információkat gyűjthetnek és oszthatnak meg. Az MLSZ által működtetett számítógépes adatbázis a klubok, szakemberek számára közvetlen eléréssel, más szervezetek (pl. sajtó, média) számára regisztráció és tagsági kártya kiváltása ellenében lenne lehívható.

4.5 AZ EREDMÉNYEKHEZ SZÜKSÉGES HÁTTÉR – SPORTEGÉSZSÉGÜGY ÉS TUDOMÁNY

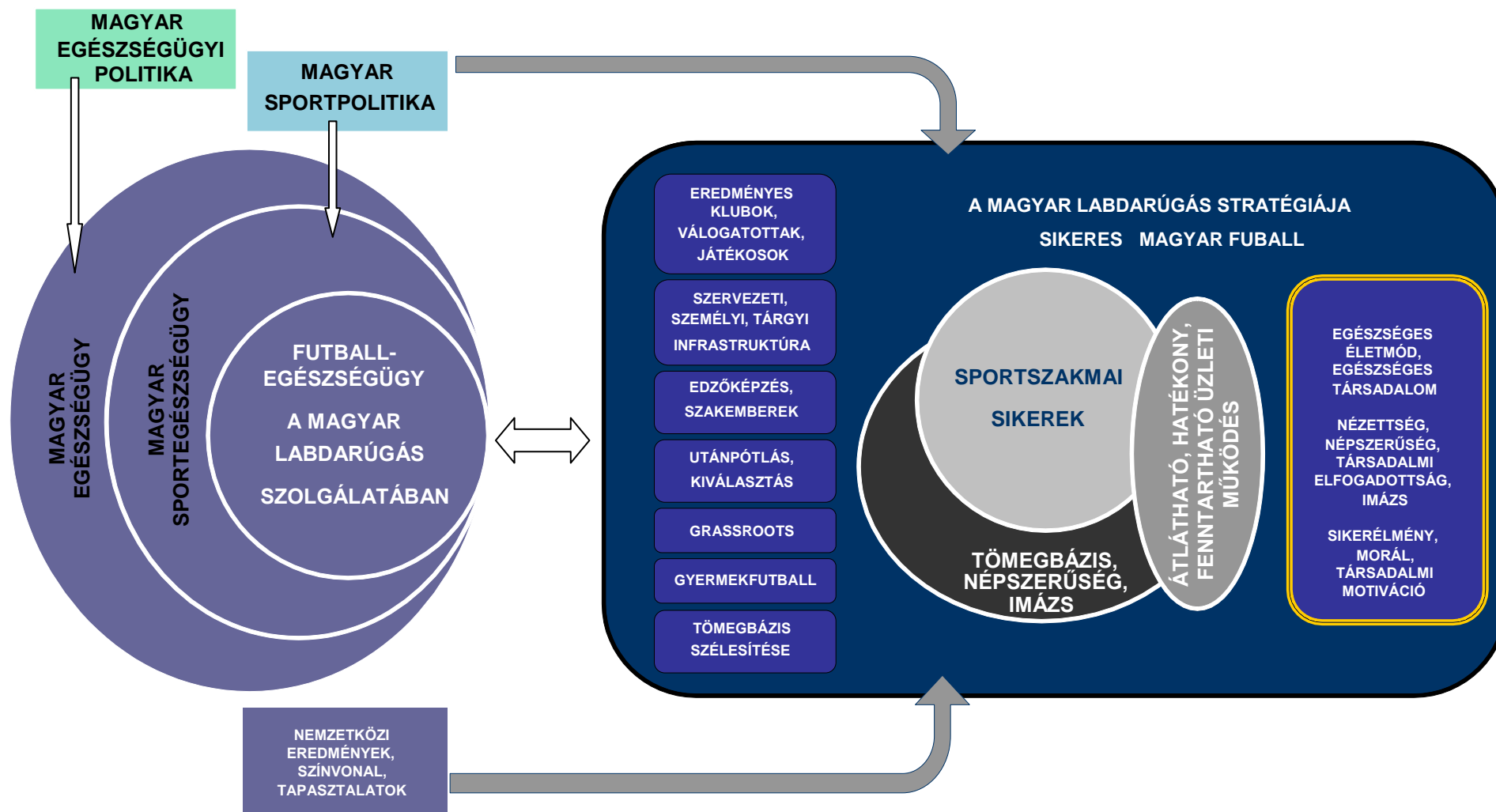
A sportegészségügy illetve a további teljesítményt, eredményességet támogató tudományok a labdarúgás fejlesztésének minden eleméhez, lépéséhez szervesen kapcsolódnak, a stratégia megvalósítása nem képzelhető el európai szintű sportegészségügy, sportpszichológia, genetika és az egyéb tudományos eredmények beépítése nélkül.

A sportegészségügy nem értékelhető és nem fejleszhető a magyar egészségügy egész rendszerének figyelembevétel nélkül (hiszen annak szerves része). Ennek megfelelően ez a terület is szenved a magyar egészségügy általános gondjaitól (strukturális, szervezeti, szervezési, intézményi válság; finanszírozási válság; morális problémák; az európai színvonaltól való jelentős elmaradás; kapacitás és minőség problémák).

A sportegészségügyi rendszer problémái, összeomlás közeli állapota a résztvevők előtt ismert, de ezt a szélesebb nyilvánosság előtt elfedi néhány kiváló szakember áldozatos munkája.

A magyar sportegészségügy ma jelentősen elmaradt az európai színvonaltól, még a sportpolitika, a sportvezetés sem látta be, hogy a sportsikerekhez ma elengedhetetlen eszköz az orvosi háttér, mivel az fontos eredményesség-befolyásoló tényező. Jelenleg hiányzik a célok, elvárások szigorú megfogalmazása is. Ebben a helyzetben egy krízisben levő ágazatról beszélünk, ahol néhány kiváló (de izoláltan és forráshiányosan működő) tudásközponttól eltekintve érdemi országos színvonal nincs. E szektor nem tud megfelelni sem a sportolók személyi biztonságára szavatolásának, sem pedig a versenysport nemzetközi színvonalú sportorvosi elvárásainak.

A labdarúgás fejlesztési stratégiájában szereplő célkitűzések megvalósításához a XXI. században elengedhetetlenül szükséges a megfelelő sportegészségügyi szolgáltatások kiépítése, a tudományos eredmények beépítése, az edzők, szakemberek megfelelő információkkal való ellátása.

A sportegészségügyi szolgáltatások, személyzet és szervezet fejlesztése a labdarúgás stratégiájában megfogalmazott célok mindegyik eleméhez közvetlenül hozzájárulnak az tömegesítéstől, az utánpótlás-nevelésen át a profi futball eredményességéig:

CÉL-TERÜLETEK A LABDARÚGÁS STRATÉGIÁJÁBAN	A SPORTEGÉSZSÉGÜGY LEHETSÉGES HOZZÁJÁRULÁSA
tömegbázis szélesítése, gyermekfutball, grassroots	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelő sportegészségügyi háttér biztosítása minden korosztály, terhelés, stb. számára (ehhez országos lefedettség és egységes módszerek szükségesek)
utánpótlás-nevelés, kiválasztás, tehetséggondozás	<ul style="list-style-type: none"> • a kiválasztásban a modern sportegészségügyi eszközök szerepének növelése, mely segíti a tehetségek megtalálását és fejlődésük során a prevenciót
élsport, sikeres válogatottak, klubok, játékosok	<ul style="list-style-type: none"> • prevenció, sérültellátás, engedélyezett teljesítmény-növelési eszközök
edzőképzés, megfelelő szakemberek biztosítása	<ul style="list-style-type: none"> • sportegészségügyi szakemberek bekapcsolódása az edzőképzésbe
szervezeti, személyi, tárgyi infrastruktúra	<ul style="list-style-type: none"> • országos lefedettség, a különböző szintek igényeihez igazodó ellátási infrastruktúra

Ennek megvalósítására a stratégiai időszakra kitűzött, **megvalósítandó konkrét feladatok:**

- **Megfelelő szervezeti rendszer kialakítása**

2011 folyamán létrejön a MLSZ Egészségügyi Szolgálata, amely valamennyi terület integrált funkcióját lefedi

- **Adatbázis létrehozása, működtetése, elemzések**

A FIFA sérülés-adatbázis hazai regiszterének megszervezése

- **Licenc-bizottság, egységes licenc-vizsga tudásanyagának létrehozása, oktatása, továbbképzési rendszer**

Az MLSZ kötelékén belül működő egészségügyi szakszemélyzet (kluborvosok, fizioterápeuták, masszőrök) számára kötelező licencvizsga bevezetése. A vizsga a FIFA által előírt kötelező ismeretanyagot tartalmazza. Ennek az anyagnak magyar nyelvű elkészítése, közzétele, tanfolyamon oktatása, s a nemzetközi standardoknak megfelelő alkalmazása. Az MLSZ egészségügyi szakszemélyzete számára kötelező magyar nyelvű továbbképzési rendszer indítása, ugyanakkor a nemzetközi képzésekben való részvétel, s speciális szakképzések megszerzésének támogatása. Az MLSZ által alkalmazott rendszer ajánlása a kluboknak is felhasználásra.

- **Differenciált alkalmassági vizsgálatok, felülvizsgálatok rendszere, sérültellátási protokoll, sérült-ellátási rendszer (területi alapon)**

A FIFA prevenciók ajánlásainak kötelező jellegű bevezetése, s az edzőképzés keretein belüli oktatása. Országos lefedettségű sérültellátási rendszer felállítása az MLSZ aktivitásai mögé a hazai ortopéd-traumatológiai ellátórendszer közreműködésével.

- **MLSZ OB kutatási albizottság, kiírások, források megteremtése, a genetika és pszichológia modern hazai műhelyeinek bevonása**

Az ismert (labdarúgáshoz köthető) hazai kutatási projektek rendszerbe foglalása. A Kutatási Albizottság által indított önálló projektekhez az MLSZ OB forrást is biztosít. Az OB tagjai között vezető hazai genetikus és pszichológus szakemberek kapnak helyet, az általuk vezetett munkacsoportok az MLSZ Egészségügyi Szolgálatában kiemelt szerepet kapnak.

4.6 ÁTLÁTHATÓ, FENNTARTHATÓ, HATÉKONY GAZDÁLKODÁS

A magyar labdarúgás gazdálkodásának évtizedek óta négy alapvető jellemző volt tapasztalható:

- alulfinanszírozottság
- szervezetlen, rendszertelen és intranszparens források,
- a tervezés, a befektetői magatartás hiánya, rövidtávú szemlélet a források felhasználásában,
- az öneltartó képesség hiánya, a külső forrásokra való ráutaltság.

Kiemelt, általános fő célok:

- a stratégia egyéb fejezeteiben megfogalmazott célok megvalósítását biztosító finanszírozási rendszer, források biztosítása (kormányzat, MLSZ, klubok, szponzorok, stb.)
- a futball transzparens, átlátható működése (minden szereplőre – MLSZ, klubok, stb.)
- a hatékonyság – szervezeti, működési és gazdálkodási szempontból is (minden szereplőre)
- a fenntartható működés, ami hosszú távon is lehetővé teszi a futball eredményességét.

4.6.1 Finanszírozás, források

A finanszírozás tekintetében elégtelenség jellemzi az összes forráshelyet: sem a klub-tulajdonosi, a szakszövetségi, a szponzori vagy az állami források, sem pedig a nézőktől származó bevételek külön-külön és együtt sem álltak kielégítő szinten a részfeladatokhoz illetve az összes feladathoz szükséges forrásigényhez mérve.

Ennek következtében a nemzetközi tendenciáktól elszakadva, Magyarországon a labdarúgás infrastrukturális, szervezeti és humán színvonala nem fejlődött megfelelő ütemben, és jelentősen elmaradt a dinamikus fejlődő versenytársaktól.

Az amatőr labdarúgásban az amatőr egyesületek jellemzően az eladósodott önkormányzatok jóindulatából és önkéntesek befizetéseiből tengődnek, az életben maradás terheit is alig tudják rendezni, minimális létszámmal, sorvadó környezetben működnek, nem ritkán működésük felhagyására kényszerülnek. A pályák száma csökken, a minőségük nem javul, hanem romlik. Nem tudnak megfelelő számú és minőségű edzőt foglalkoztatni. A játékosok szerelése elhasznált, a pályák régiiek, állapotuk rossz, a kiegészítő szolgáltatások gyengék és hiányosak. A deprimáló körülmények a hön áhított fejlődés bázisát jelentő amatőr focit minőségében és mennyiségileg is jellemzően hanyatlásra, jobb esetekben stagnálásra kárhoztatták.

Hasonlóan megélhetési gondok és fejlesztési elmaradások jellemzik vegyesen a profi klubok működését. Több éves kiegyensúlyozott gazdálkodást szinte egyetlen klub sem tud felmutatni. Gyakori tulajdonos váltás, adósság átvállalás vagy elengedés, folyamatos fizetési késedelmek, nem ritkán csődvészély jellemzi az NB I és NB II-es klubok tartós viszonyait.

Egyértelmű, hogy a finanszírozás rendkívüli bővülése nélkül a jelen stratégiai anyag célkitűzései nem valósíthatóak meg. Az utóbbi években labdarúgásra fordított források legalább kétszeresre való növekedése szükséges a szakmai színvonal megfelelő emeléséhez a szervezeti és humán feltételek tekintetében, és egy egyszeri kb. 105 Mrd Ft szükséges a pályainfrastruktúra elmaradt fejlesztéseinek

egyszeri pótlásához. (Ebből kb. 25 Mrd Ft irányulna az amatőr játékelületek rendbehozatalára és újak létrehozására, amely több száz kistelepülést érint majd, 15 Mrd Ft szükséges a közel 35-50 profi klub meglévő pályáinak sportcélú és szurkolói komfortot valamint biztonságot célzó beruházásaihoz, és kb. 80 Mrd Ft-ból lehetséges megvalósítani 4 UEFA elvárásoknak is megfelelő kisméretű stadion rendelkezésre állását valamint a Puskás Stadion projektjét.)

A források ilyen mértékben való megnövelésének két meghatározó, és egy kisebb nagyságrendű forrása látszik. Az utóbbi, a működés hatékonyságának javítása, a takarékos költséggazdálkodás, valamint a működési bevételek növelése. A felesleges költségek racionalizálásával felszabaduló források hasznosabb területekre csoportosíthatóak át, de ettől lényeges javulás nem remélhető. A bevételek területén egy sikeresebb válogatott, egy színvonalasabb bajnokság és több sikerélményt nyújtó nemzetközi klubszereplések jelentősen növelhetik a szövetség és a klubok közvetlen és közvetett forrásait (UEFA-kifizetések, jegyárbevételek, szponzori díjak), de ettől csak 2-3 év múlva, a labdarúgás egészére nézve hozzávetőlegesen 20-30 százalékos javulás remélhető, ami jelentős ugyan, de nem elegendő és késői a feltételek érdemi megváltozásához, az eredményesség megalapozásához.

A lényeges és gyors változás a Parlament által már elfogadott, az EU-jóváhagyás alatt álló törvénymódosítástól várható, amely a társasági nyereségadó terhére ösztönözné másik 4 sportág mellett a labdarúgás finanszírozását. Az ismert kormányzati szándékok illetve várakozások szerint ezen az úton közel 10-15 Mrd Ft többletforrás kerülhet a hazai labdarúgásba (évente). A bekerülési csatornák az NB I-es és NB II-es klubok, a labdarúgó szövetség, és utánpótlásképzésre szerveződő alapítványok. A kormány szándéka világos ezzel a forrással: alapvetően a régóta elhanyagolt **utánpótlásképzést és fejlesztéseket** kívánja ezzel a lehetőséggel támogatni. A másik érdemi forrás szintén államhoz kapcsolódó. A 2011-es költségvetés különböző címenek mintegy 5 Mrd Ft-ot irányoz elő a gyermeklabdarúgásra, utánpótlásképzés támogatására, stadionkorszerűsítésre és a Puskás Stadion előkészítő munkálataira. Ehhez kapcsolódóan fontos pénzügyi forrás a Magyar Fejlesztési Bank által kínált kedvező feltételű hitelfortfolió.

A szövetség szándéka a fentiek megvalósulása esetén, hogy jelentős mértékben finanszírozza a labdarúgás tömegesítésének költségeit, különösen a non-profit területeket. Támogatni fogja a pályaépítéseket, az alapfokú edző- és játékvezetőképzést, hogy kellő számban és felkészültséggel segíthessék a remélhetőleg nagy számban jelentkező új fiatalok focikarrierjének elindulását. A szövetség elnöksége elhatározott továbbá abban az irányban, hogy átvállalással jelentősen csökkentse, megfizethetővé, egyes szegmensekben ingyenessé tegye az amatőr labdarúgás – különös figyelemmel az utánpótlás korú csapatok - versenyszervezéssel, igazolásokkal, átigazolással és versenyrésztvétellel kapcsolatos egyéb kiadásait.

4.6.2 Átlátható, transzparens működés

Az előző pontban felvázolt finanszírozási forrásbővülés reális várakozás. A kormányzat részéről számos erre irányuló intézkedés már megtörtént, a megnövelt források rendelkezésre állása 2011-es év vonatkozásában megalapozottan, a következő évek tekintetében is reálisan feltételezhető.

Ugyanakkor a hazai labdarúgás megújulásának stratégiája a források felhasználásában is jelentős változást kíván elérni. Nemcsak a források jelentős növekedése okán szükséges a változás. A labdarúgás napjainkra nemcsak szakmai szempontból, hanem gazdasági szempontból is egy hosszú időtávú tevékenység. Tartós, fundamentális folyamatok és eredmények csak 5-8 éves folyamatos, eredményorientált üzleti és szakmai hozzáállással kezelhetők.

Mind a sportszakmai, mind a gazdasági területen meg kell határozni a célokhoz vezető utat, a közbenső eredményelvárásokat, a tervezett eszközöket. A célkitűzéseket, feladatokat, elvárásokat számszerűsítve, a minőségi tartalmakat egyértelműen meghatározva kell definiálni. A teljesítményeket mérhetővé és ellenőrizhetővé kell tenni. Rendszeresen és folyamatosan értékelni kell az előrehaladást az egyes szakágak, a felnőttek és a korosztályok, a klubok és a válogatottak, a megyék, az amatőrök, a grassroots futball minden szintjén.

A fenti szakmai méréseket szorosan össze kell kapcsolni a gazdasági mérésekkel. Egyértelművé, átláthatóvá kell tenni a labdarúgás szereplőinek pénzügyi tevékenységét. Az egyes feladatokhoz és felelősökhöz egyértelműen hozzá kell rendelni a forrásokat, és a pénzfelhasználásokat. Meg kell szüntetni a keresztfinanszírozás, a pénzek összekeverésének a gyakorlatát, az összemérés és pénzmosás jelenségét. A szövetség, a profi és az amatőr klubok, a sportpályák, szponzorok és a labdarúgásban közreműködő valamennyi személy és szervezet sporttal kapcsolatos pénzügyi, nyilvántartási és adózási fegyelmét szigorítani kell.

Az átláthatóság és ez által a sportág erkölcsi megbecsültsége érdekében általános elvárás a gazdasági beszámolás rendjének alkalmazása, a nyilvánosság követelménye, az illegális és adóztatlan jövedelmek tilalma, a tartozások, azon belül a köztartozások felszámolása. Aki nem tud megfelelni ennek az elvárásnak, azt ki kell zárni a többletforrásokhoz való hozzájutásból, de súlyosabb vagy ismétlődő esetben a versenyzés lehetőségéből.

A kormány a fentiek elősegítésére – elvárása megfogalmazásaképpen is – számos intézkedést hozott: ilyen az EKHO kiterjesztése a sportszakma résztvevőire, a sportingatlanok illeték és ÁFA szabályainak kezelése, a sportesemények látogatottságát ösztönző adózási szabályok, de ide sorolhatóak a sportpályák biztonságára vonatkozó eddigi és tervezett intézkedések. A kormány tehát egyrészt szigorúan elvárja a labdarúgás gazdasági megtisztulását, másrészt határozottan támogatja az öntisztulási folyamatot.

4.6.3 Hatékonyság

A sport és a labdarúgás kiemelkedő jelentőséggel bír a XXI. század társadalmában. A szabadidős sporttevékenység a résztvevő tömegek és az események számának bővülése miatt, a professzionális sport gazdasági potenciálja miatt követeli meg, hogy a sportot, azon belül a legnépszerűbb ágat, a labdarúgást gazdasági tevékenységnek (is) fogjuk fel, és gazdálkodói szemmel szervezzük, irányítsuk, végezzük. A labdarúgás mára olyan széles hatókörű és annyira bonyolult iparág, továbbá olyan nagy számban foglalkoztat és szórakoztat tömegeket, hogy tartós fennmaradásának elengedhetetlen feltétele a hatékonyság vezérelvének alkalmazása.

Az elv alkalmazása azt jelenti, hogy a labdarúgás irányítói (szövetségi és klub szinten egyaránt) a szakmai célok kitűzése és megvalósítás során mindvégig tudatosan, tervszerűen és folyamatosan ellenőrizve, értékelve, korrigálva szem előtt tartják a gazdaságossági szempontokat, költség-haszon összefüggéseket. A felelősök megtervezik a tevékenységeket, határidőket, költségeket és bevételeket. Csak a megtérülő illetve indokolt tevékenységeket finanszírozzák és hajtják végre, takarékoskodnak a szűkös forrásokkal. Ennek eredményeképpen a tevékenységek tartalma, eredményessége és gazdasági összefüggései összehasonlíthatóak lesznek más hasonló hazai és nemzetközi szereplők tevékenységével.

A megújulás érdekében szükség van a labdarúgás szervezetének illetve szervezeteinek felülvizsgálatára. Számos új feladat van a sportágban, számos korábbi feladat módosult. A sportágban résztvevőkkel szemben a tapasztalat mellett új elvárások jelennek meg. A felkészültség, képzettség,

nyelvtudás, tanulási hajlam, elektronikus adatkezelés terjedése, új típusú edzésmódszerek, megreformált versenyszervezés és eseményszervezés együttesen megköveteli a labdarúgást működtető szövetség, klubok és támogató szervezetek átalakítását.

A szövetségen belül szükséges

- a sportágfejlesztési terület (azon belül az egyes szakágak és az utánpótlás képzés) elkülönítése,
- az önálló edzőképzés nemzetközi sztenderdek megfelelő tartalmi és szervezeti megújítása,
- az ország és a kor adottságainak megfelelő versenyrendszer és versenyszervezés felülvizsgálata,
- a nemzetközi kapcsolatrendszer hivatali szervezetben történő intézményesítése,
- a sportág népszerűségének és eladhatóságának érdekében szükséges sajtó- és marketing szervezet felállítása,
- a sikeres és élményt nyújtó programok kapcsán eseményszervezői egység létrehozása,
- és mindezek kiszolgálása.

Az MLSZ elnöksége valamennyi felsorolt területre önálló stratégiát dolgoztat ki. Az így kialakított munkaszervezet kompatibilis az UEFA és sok más labdarúgó szövetség szervezetével, és alkalmas a magyar labdarúgás megújulása stratégiájának végrehajtására.

A klubok és a sportág többi szereplője hasonló megfontolásból érdekelt a saját szervezeti megújulásában. A klubok számára is egyértelmű a helyzet: a labdarúgás nemzetközi tevékenység, professzionális szinten csak az marad versenyben, aki a hazai színvonalas stabil működésre alapozva kapcsolódni tud a nemzetközi folyamatokhoz. A klubokkal és a többi szereplővel szemben a szövetség egy több dimenziós licence-rendszer kialakításán és alkalmazásán keresztül ösztönzi majd a hatékonysági és alkalmassági elvárások megvalósulását.

4.6.4 Fenntarthatóság

A jelen stratégia megvalósulásának alapfeltétele egy középtávon fennmaradó jelentős forrásbővítés. A sportág és a magyar gazdaság jelenlegi helyzetében ennek legvalószínűbb realitása a költségvetés közvetlen és közvetett hozzájárulása. A sport saját forrásvonzó ereje jelenleg elégtelen a szükséges forrás bevonásához. Ugyanakkor a stratégiai elvárás egyik alapvető célkitűzése egy olyan folyamat végrehajtása, amely az említett középtávon elvezet a sportág önfenntartó képességéhez, és az addig állandósuló forrásösszeg fenntarthatóságához – az állami forrásokra való rászorultság megszűnése mellett.

A fenntarthatóság célkitűzése a labdarúgás gazdasági jelentőségén alapszik. A labdarúgás egyre nagyobb számban jelent a játékosoknak foglalkozást, a sportpályák környékén és a sportszervezetekben egyre többen segítőknek munkát. De ezen túl, a labdarúgás több tucatnyi módon csatlakozik a társadalomhoz, a gazdasághoz: újságírók, tv-s dolgozók, reklámszakemberek, orvosok, egyetemi tanárok, mosodai alkalmazottak, takarítócégek, szállodák, őrző-védők, a relikvia iparágak és még sok más – első ránézésre a sporttól távol álló terület dolgozói – élvezhetik a hasznát a labdarúgás bővülésének. A nemzetközi tapasztalatok szerint a labdarúgás fejlődése jelentős erő a gazdaság fejlődésében. A labdarúgás, ha jól üzemeltetik, a költségvetés nettó befizetőjévé válhat a nettó haszonélvezőjéből. Ezen összefüggés megvalósításával és a társadalom tagjaival való elismertetésével 2018-2020-ra elérhető a magyar labdarúgás fenntartható felemelkedése.

4.6.5 Speciális támogatások a stratégiai célok megvalósítása érdekében

Válogatott csapataink (U21 és A válogatott) eredményességét nagyban befolyásolja az a tény, hogy az adott szezonban vagy évben legjobb játékosainkat szerepeltetik-e klubjaik mérkőzésein hétről hétre vagy sem. Fejlődésük vagy aktuális formájuk alapvetően befolyásolja válogatott csapataink eredményességét! A jövőben kívánatos lenne, egyrészt a hazai bajnokságokban a 18 -21 éves válogatott szintű játékosoknak folyamatos versenyzési lehetőséget biztosítani az indokolatlanul nagyszámú légiósokkal szemben. A fiatal, 18-21 éves játékosok játéklehetőségeinek javítására, csapatba kerülésének elősegítésére több lehetőség is kínálkozik, amelyek bevezetése alapvető fontosságú a tehetségek megtartása és kibontakoztatása, a meccsrutin megszerzése érdekében.

1. A fiatal és hazai nevelésű játékosokat szerepeltető csapatok támogatása

Az MLSZ költségvetéséből egyesületeknek juttatott pénzek kifizetésénél differenciálással fogja ösztönözni, terelni a klubokat a fiatal tehetséges játékosok szerepeltetésére. Az MLSZ minden hatáskörébe tartozó forrás elosztásánál a forrás egy jelentős hányadát a felnőtt csapatban játszó hazai nevelésű fiatal játékosok szerepeltetésével kapcsolatosan osztja ki. Ezen túlmenően, az MLSZ szándéka egy utánpótlás-támogatási alap létrehozása, amelyből azokat az egyesületeket támogatná nevelési támogatás címen rendszerszerűen egy jelentősebb összeggel, amelyek egy meghatározott számú (minimálisan 4), 22 év alatti, Magyarországon nevelt játékost szerepeltetnek az adott fordulóban (előre meghatározva a minimálisan pályán töltendő időt, ami nem lehet kevesebb 45 percnél). Az alapból fel nem használt összeget a bajnokság végén a legjobb utánpótlás nevelő egyesületek között osztja fel az MLSZ.

2. A fiatal játékosok kölcsönadási lehetősége, idény közbeni átigazolása, draft rendszer

Az MLSZ megvizsgálja azokat a nemzetközi példákat, amelyek a hazai nevelésű fiatalok védelmét célozzák. Az osztrák, az angol stb. minták átvétele célszerű lehet. Keresni kell azt a rugalmas rendszert, amely lehetővé teszi, hogy a 23 év alatti játékosok – mellőzésük esetén – kölcsönadva játszassanak más csapatokban, akár azonos, akár alacsonyabb osztályban.

Az MLSZ keresni fogja azt a jogi lehetőséget, amely mellett a fiatal, 18-21 éves, Magyarországon nevelkedett, mellőzött játékosnak akár év közben is legyen lehetősége átigazolásra, más csapatban való szereplésre.

Az MLSZ javasolni fogja a kluboknak a végzős akadémisták draftolási rendszerének bevezetését, valamint az átigazolási időszak utolsó 2 napján (olasz mintára) egy „draft” jellegű átigazolási központot létrehozását Telkiben, ahol az akadémiákról és a nevelő egyesületektől kikerült, eddig még nem leigazolt játékosok lennének leigazolhatók. Mivel itt jelen vannak mind a játékos ügynökök, mind a klubok megfelelő, szakképzett munkatársai, így a jelenleginél jóval hatékonyabban lehetne az átigazolásokat levezényelni.

3. Fiatal játékosok játéklehetősége a Magyar Kupa mérkőzésein

Az MLSZ intézkedéseket dolgoz ki annak érdekében, hogy nagyobb játékeret biztosítson a Magyar Kupa küzdelmei során a fiatal, Magyarországon nevelt játékosoknak. Ennek technikáját az érdekeltek bevonásával rövid időn belül meg kell határozni (pl. kerüljön rögzítésre a 21 év alatti játékosok minimális száma a nevezett keretben). A Magyar Kupában ne lehessen úgy pályára küldeni csapatot, hogy több a külföldi, mint a magyar a kezdőben, és ez az arány a cserék után se borulhasson fel. Egyidejűleg az MLSZ intézkedéseket tesz a Magyar Kupa rangjának emelésére.

4.6.6 A magyar labdarúgásba az MLSZ-en és minisztériumokon keresztül érkező források, 2011 – 2020 (mrd Ft)

forrás	típus	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
MLSZ	MLSZ saját bevételek	1,26	2,42	2,50	2,60	2,70	2,80	2,90	3,00	3,00	3,00	3,00
FIFA, UEFA	FIFA, UEFA bevételek	1,08	0,59	0,71	0,71	0,71	0,60	0,80	0,80	0,80	0,70	0,80
TV-társ, szponzor	Válogatott közv díj, szponzori bevétel	0,63	1,32	0,75	0,75	1,00	1,00	1,20	1,20	1,20	1,20	1,25
Társaságok	adókedvezményes támogatások (TA)		2,20	2,80	2,80	3,00	3,00	3,00	3,00	3,20	3,20	3,20
TV társ, szponzor	közvetítési díj, névadó szponzorok	1,40	1,39	1,80	1,80	1,80	2,00	2,00	2,00	2,20	2,20	2,20
költségvetés	központi költségvetési támogatás		1,80	2,00	2,00	1,60	1,60	1,40	1,40	1,20	1,20	1,20
költségvetés	központi költségvetési UP támogatás	0,10	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
költségvetés	költségvetési támogatás: stadionok fejlesztése, építése, üzemeltetése (minisztériumi fejezet !)		11,46	27,00	39,00	29,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
	MINDÖSSZESEN	4,46	21,58	37,96	50,06	40,21	14,40	14,70	14,80	15,00	14,90	15,05

felhasználás	típus	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
MLSZ	hivatal működése	0,75	0,95	0,95	1,00	1,00	1,05	1,05	1,10	1,10	1,10	1,10
MLSZ	felnőtt válogatottak	0,66	0,61	0,65	0,65	0,70	0,70	0,75	0,75	0,80	0,80	0,80
MLSZ, klubok, isk.	Bozsik-program (MLSZ forrás)	0,60	0,72	0,75	0,75	0,80	0,80	0,80	0,85	0,85	0,85	0,90
MLSZ, civilek	Grassroots és egyéb utánpótlás	0,55	0,65	0,85	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
MLSZ, sporteü.	Stratégia nem szakmai részek végrehajtása	0,01	0,05	0,35	0,40	0,45	0,45	0,40	0,40	0,40	0,40	0,45
MLSZ	NBI, NBII versenyszervezés	0,45	0,42	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
MLSZ	Amatőr versenyszervezés	0,09	1,47	1,50	1,50	1,55	1,55	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60
MLSZ	Felnőtt (edző) képzés	0,07	0,09	0,10	0,10	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12
MLSZ	Telki edzőcentrum hitelrendezés, fejlesztés		1,50	1,20	1,10	0,20	0,10	0,20	0,10	0,20	0,10	0,10
MLSZ	Infrast.-eszközök (Amatőr szakág), tartalékképz.					1,25	1,30	1,65	1,70	1,80	1,80	1,85
klubok	közvetítési díj, névadó szponzorok	1,40	1,39	1,80	1,80	1,80	2,00	2,00	2,00	2,20	2,20	2,20
klubok	központi költségvetési támogatás	0,00	1,80	2,00	2,00	1,60	1,60	1,40	1,40	1,20	1,20	1,20
klubok, iskolák	központi költségvetési UP támogatás	0,10	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
klubok, NSI	költségvetési támogatás - stadionok	0,00	11,46	27,00	39,00	29,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
	MINDÖSSZESEN	4,67	21,50	37,95	50,00	40,17	14,37	14,67	14,72	14,97	14,87	15,02

TÖBBLET / HIÁNY	-0,21	0,08	0,01	0,06	0,04	0,03	0,03	0,03	0,08	0,03	0,03	0,03
------------------------	--------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

5 AZ ÚJ CÉLOK ÖSSZEFOGLALÁSA

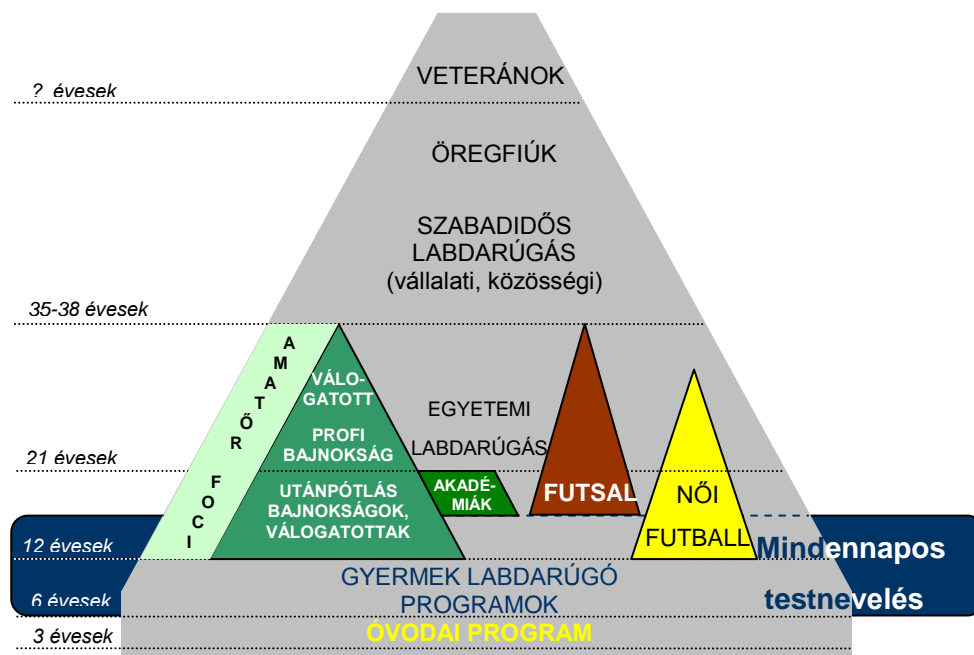
A magyar labdarúgás színvonalának emelése, régi dicsőségének visszaszerzése érdekében a legfontosabb célkitűzések a következők:

1. a teljes magyar társadalomban a **labdarúgás, mint örömszerzési forma** biztosítása mind a játékosok, mind a nézők, szurkolók számára;
2. a magyar labdarúgás **tömegbázisának** szélesítése, 10 év alatt az igazolt játékosok számának megduplázása;
3. a **nők aktív bevonása** a magyar futball vérkeringésébe, a családok együttes kötődésének erősítése a magyar labdarúgáshoz;
4. a **magyar utánpótlás** erősítése, tömegbázis létrehozása, a fiatal játékosok számára megfelelő játéklehetőség és érvényesülés biztosítása, utánpótlás nevelési alap létrehozása MLSZ anyagi támogatással;
5. megfelelő **infrastrukturális háttér** biztosítása az elit labdarúgó klubok és a tömeges labdarúgás számára, új stadionok létesítése, a meglévők felújítása, új Puskás Ferenc Stadion építése, a szükséges szolgáltatási és biztonsági háttér megteremtése; az NBI-es klublicenc elvárásokban szigorú infrastruktúra feltételek rögzítése;
6. a **magyar edző- és játékvezető képzés** színvonalának emelése, nevelői és pedagógus háttér biztosítása az alsóbb szintű bajnokságokban és az utánpótlás területén is;
7. a magyar **sportegészségügy** és a tudomány bevonása a magyar futball eredményességének javítása érdekében;
8. a **játékos ügynökök működése** során az MLSZ ellenőrzési, beavatkozási lehetőségének biztosítása; a hasznos hozzájárulásuk megőrzése mellett;
9. a **magyar labdarúgás gazdasági modernizációja**, az egyes szervezetek gazdasági működésének, átláthatóságának megvalósítása, a szövetség és a klubok anyagi függetlenségének, biztos anyagi háttérének megteremtése; az amatőr csapatok versenyeztetési költségeinek csökkentése;
10. új, **részletes számítógépes adatbázis** létrehozása a profi labdarúgók, igazolt játékosok, edzők, vezetők, klubok, pályák, játékvezetők, mérkőzések stb. adatainak tárolásával, azonnali leihívhatóságával és ellenőrizhetőségével; valamint egyidejűleg az amatőr labdarúgás statisztikai követhetőségének kialakítása;
11. a **magyar elit labdarúgás**, a labdarúgó válogatott és a magyar labdarúgó klubok szerepének, elismertségének emelése a nemzetközi megmérettetésekben, bajnokságokban, kupákban.

6 A részletes stratégiai dokumentum szerkezete

A társadalmi vita észrevételei alapján kerül véglegesítésre a stratégia részletes szakmai dokumentuma. Az alábbiakban felsoroljuk a dokumentum jelenlegi állapotában a fejezeteket, és azok sorrendjét.

- 1 TÖMEGBÁZIS SZÉLESÍTÉSE
- 2 GYERMEKFUTBALL
- 3 GRASSROOTS
- 4 AMATŐR FUTBALL
- 5 UTÁNPÓTLÁSNEVELÉS
- 6 SIKERES VÁLOGATOTTAK, KLUBOK
- 7 EDZŐKÉPZÉS
- 8 JÁTÉKVEZETŐK
- 9 LICENSZRENDSZEREK
- 10 FUTBALL-EGÉSZSÉGÜGY
- 11 INFRASTRUKTÚRA
- 12 BIZTONSÁG
- 13 EÚRÓPA VÉRKERINGÉSÉBEN
- 14 GAZDASÁGI HÁTTÉR

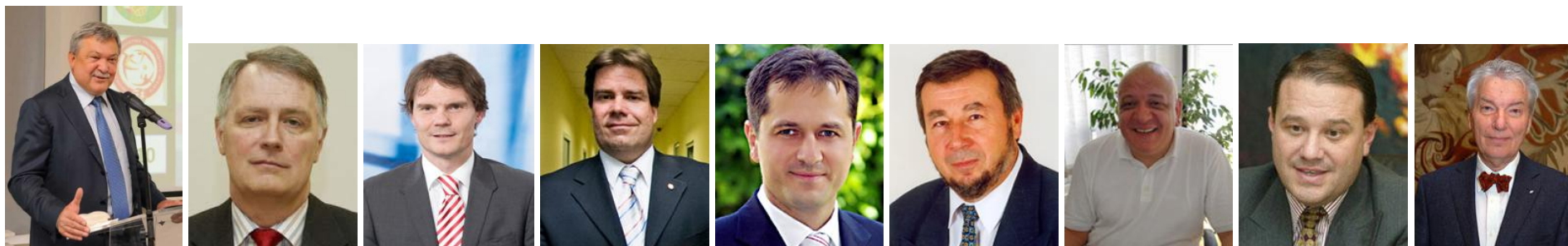

7 A STRATÉGIA HADRENDJE

A Vitaanyag védnöke a Magyar Labdarúgó Szövetség Elnöksége:

Dr. Csányi Sándor
Elnök

Berzi Sándor
Alelnök

Bánki Erik
Elnökségi tag

Dr. Borbély Zoltán
Elnökségi tag

Dankó Béla
Elnökségi tag

Dr. Kovács Árpád
Elnökségi tag

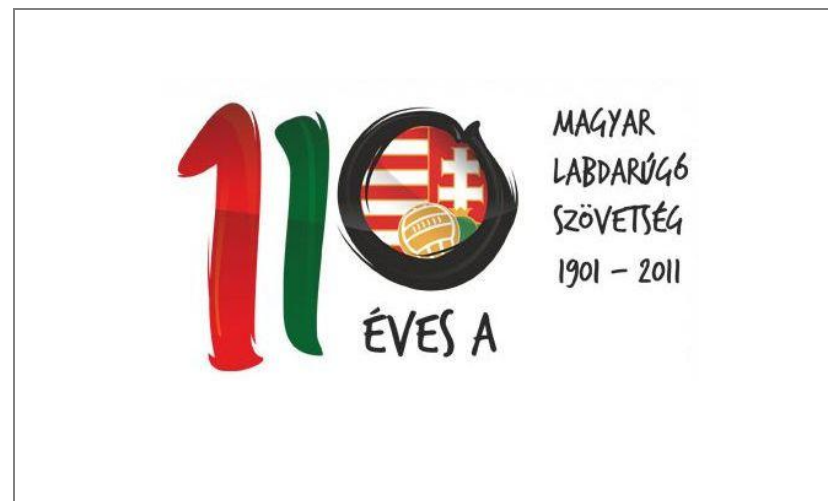
Dr. Radev Anthony
Elnökségi tag

Tarsoly Csaba
Elnökségi tag

Dr. Víz E. Szilveszter
Elnökségi tag

A stratégia részterületeinek felelősei:

1	Kormányzati kapcsolatok	BÁNKI Erik
2	Grassroots	KOVÁCS Szilveszter
3	Utánpótlásképzés	NYILASI Tibor, BOTH József
4	Amatőr labdarúgás	ROSKÓ Zoltán
5	Edzőképzés	Dr. MEZEY György
6	Futball-egészségügy	Dr. VARGA Péter Pál
7	Licenszrendszerek	BERZI Sándor
8	Gazdálkodás	Dr. VÁGI Márton
9	Infrastruktúra	STUDNICZKY Ferenc
10	Biztonság	SAMU István
11	Válogatottak	EGERVÁRI Sándor

A vitaanyagot készítették:

BERZI Sándor, BOTH József, Dr. CSÁNYI Sándor, EGERVÁRI Sándor, KOVÁCS Szilveszter, Dr. MEZEY György, NYILASI Tibor, Dr. RADEV Anthony, ROSKÓ Zoltán, STUDNICZKY Ferenc, SAMU István, Dr. VARGA Péter Pál, Dr. VÁGI Márton ©

Szakértők: Xellum Kft. (Baukovác Krisztina, Sedlmayr János)

(Kézirat lezárva: 2011. február 25.)